

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 január 25, csütörtök

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 24. szám

A szovjet felemelte csapatai létszámát a román határon és Besszarábiában műutat épít

Gafencu közvetítésre kérte fel Jugoszláviát a magyar-román kérdésben
Anglia gazdasági megtorlásokra készül Románia ellen

Rómából jelentik: Az Informazioni del G'orno sajtótudósító ezeket írja: Olasz politikai körökben élénk rokonszenvvel kísérik minden olyan erőfeszítést, amely a balkáni és a dunai államok békéjének megővésére irányul. A dunai és balkán-államok közt fennálló ellentétek rendezése után meg kell teremteni az eredményes együttműködés előfeltételeit. Olasz politikai körökben tehát kedvezően ítélik meg azokat a híreket, amelyek szerint a Balkán-szövetség tanácsának ezévi összejövetele nem merül ki pusztán külsőségekben, hanem kézzelfogható határozatokat eredményez.

A beográdi értekezlet feladatai

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia beográdi tudósítója szerint a jugoszláv politikai körök figyelmét most elsősorban az a kérdés köti le, hogy milyen feladatok hárulnak a beográdi értekezleten résztvevő négy állam képviselőjére. Ezeket a feladatokat elsősorban az a változás szabta meg, amely a Balkán politikai helyzetében az olasz-jugoszláv egyezmény és a szovjet előnyomulás következtében előállott.

A lap szerint Romániában meg vannak győződve arról, hogy a szíriai francia hadsereg, amely már több, mint másfél millió főből áll, kizárólag Mezopotámiát és Kis-Ázsiát védi és nem szándékozik beleavatkozni a Balkán-félsziget ügyeibe. Ezekben a körökben azt hiszik, hogy a hadműveletük nem Besszarábia és a Kárpátok felé, hanem Észak-Európa irányában terjednek ki.

A Tribuna párisi tudósítója szerint a francia sajtóban a balkáni helyzettel kapcsolatban meglehetősen ellentétes felfogások s nem ritkán titkos reménykedések jutnak kifejezésre. Páris álláspontja a balkáni helyzet tekintetében még nem alakult ki véglegesen.

Gafencu közvetítésre kérte fel Jugoszláviát

Párisból jelentik: A francia sajtó állandóan figyelemmel van Magyarország külpolitikai magatartására. A lapok általában biznak benne, hogy a keresztény és latin szellemű, egyben pedig Komintern-ellenes Olaszország és Magyarország szoros együttműködése a délkelet-európai egyensúly megszilárdítása szempontjából üdvös eredményeket fog hozni. A Temps nézete szerint a jelenlegi balkáni helyzetből természetszerűen folyik, hogy Jugoszlávia közvetítő szerepet játszik Magyarország és Románia között. A lap római tudósítója szerint Gafencu és Cincár-Markovics találkozója során Gafencu arra kérte Jugoszláviát, vesse latba minden befolyását a román-magyar megegyezés érdekében. A Temps megállapítja, hogy Magyarországon — a velencei megbeszélések és főleg Csáky hazatérése után — a hangulat optimista. Csáky nyilatkozata arra vall, hogy a magyar külügyminiszter bizalommal tekint a jövő felé.

A dunai szállítások elakadása

Rómából jelentik: A Stampa budapesti tudósítója a Délkeletgaliaciából érkező híreket a dunai szállítások elakadásával hozza összefüggésbe. Minthogy a Duna csaknem teljesen befagyott, Németország számára lehetetlenné vált romániai kereskedelmi forgalmának vízi úton való lebonyolítása. Világos tehát, hogy a németeknek más utat kell keresniök e nélkülözhetetlen szállítások lebonyolítására. Köztudomású ugyanis, hogy

a szövetséges hatalmak készpénzben igyekeznek felvásárolni mindazt, amit Németország az előző megegyezésben biztosított a maga számára. Románia helyzete ebben a vonatkozásban különös figyelmet érdemel.

OROSZ AUTÓUT
BESSZARÁBIÁBAN

Moszkvából jelentik: A szerdai orosz lapok közlik, hogy a szov-

jetunió autóutat épít Sztalingrádtól Besszarábiáig, a román határhoz. Az előkészítő munkálatok már megkezdődtek és az utat a legrövidebb időn belül el akarják

készíteni. A munkálatok állítólag orosz és német mérnökök irányításával folynak. Megerősített hír szerint a román határon felemelték a szovjetcsapatok létszámát.

Anglia megtorlásokra készül Románia ellen

Londonból jelentik: A román-német olajjegyzmény komoly diplomáciai bonyodalmakkal fenyeget. Londonba érkezett jelentések arról számolnak be, hogy Románia az olajkérdésben olyan engedményeket tett Németországnak, amelyek — angol vélemény szerint — túlmennek a megengedhető határon. A Daily Herald szerint Románia — német nyomásra — egész olajtermelését átengedi Németországnak. Minthogy a romániai olajmezők jórésben angol és francia kézen vannak, a Bukarest által bevezetett kényszergazdálkodás gyakorlatilag azt jelenti, hogy a társaságok Anglia és Franciaország tulajdonában levő olajmenyiségeket volnának kénytelenek a németeknek szállítani. Angol felfogás szerint ez egyet jelent az angol és francia tulajdon elkobzásával.

körökben úgy tudják, hogy Ciano meghívta Károly királyt Olaszországba. Azt is tudni vélik, hogy ha a román király a meghívást elfogadja és elutazik Rómába, akkor a megbeszélésen a magyar-román kérdést vitatják meg.

A NÉMETEK NEM KÜLDTEK SZAKEMBEREKET OROSZORSZÁGBA

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban különböző oldalról egyre gyakrabban hangzottak el olyan feltevések, hogy a vörös hadsereg Németországból támogatást kapott volna. Legutóbb az angol rádió azt jelentette, hogy állítólag 150 német katona és műszaki szakértő érkezett Moszkvába. Voltak olyan hangok is, amelyek a szovjetrepülőknél a finn harctéren az utóbbi napokban erősen megváltozott taktikáját szintén az állítólagos német segítséggel hozták összefüggésbe. Illetékes német helyen kijelentik, hogy német részről a szovjetnek semmiféle formában sem nyújtottak katonai segítséget. Németország a finn-orosz viszályon kívül áll és kívül is akar maradni. Emellett azonban ismét leszögezi, hogy a német külpolitikának ez a beállítottsága csak addig marad meg, amíg más hatalmak sem avatkoznak bele a finn-orosz háborúba.

ELSÜLLYESZTETT HALÁSZHAJÓK

Kopenhágából jelentik: A Berlingske Tidende helsinki jelentése szerint a szovjethadiahajók elsüllyesztettek három vagy négy halászhajót, amelyeken észtonkéntesek mentek Finnországba. A Finnország felé utban levő Kessari svéd gőzös szintén eltűnt. Azt hiszik, hogy az oroszok ezt is elsüllyesztették.

Kalkuttából jelentik: Az egyik indiai jutafonó- és szövögyár elhatározta, hogy egymillió homokzsákot ajándékozik a finn kormány-

Mértékadó angol helyen azzal fenyegetőznek, hogy Anglia gyökeresen megváltoztatja Romániával szemben követett eddigi politikáját. Az angol külügyminisztériumhoz közelálló Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy Románia magatartását hivatalos helyen súlyosan ítélik meg és könnyen lehetséges, hogy London megszakítja Bukaresttel a gazdasági együttműködést és megszünteti Romániába irányuló nyersanyagszállításait.

TÖRÖK-NÉMET KERESKEDELMI EGYZEMÉNY

Zürich jelentés szerint a török kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy Törökország és Németország kereskedelmi egyezményt kötött, amely véget vet a közel öt hónapja tartó, szerződésen kívüli állapotnak.

CIANO RÓMÁBA HIVTA KÁROLY KIRÁLYT?

Helsinkiből jelentik: A Hufvuds Dagblad szerdai számában első oldalon, feltűnő szedéssel közli berlini tudósítójának azt a jelentését, amely szerint berlini diplomáciai

A szerbiai nagy politikai párt megalakulásának előkészítése

A radikális párt csoportjai között tárgyalások folynak az egységes párt megalakítására

A külpolitikai helyzet feszült volta nem akadályozza meg Jugoszlávia politikusait munkájukban. Az egyezmény aláírása után egy ideig mintha ellanyhult volna a belpolitikai élet, különösen az európai háborúra való tekintettel, amióta azonban nyilvánosságra került a kormány választótörvénye, ismét úgy megélnék minden a politikai berkekben, mintha Nyugaton és Északon nem is pusztítanának a repülőgépek bombái és az ágyúk gránátjai.

Ez a megélnékült belpolitikai élet éppen a háborus helyzetre való tekintettel megnyugtató, mert azt jelenti, hogy ha a felolós tényezők is ráérnek ezekkel a kérdésekkel foglalkozni, akkor minden bizonnyal nincs igazuk a mindig sötétben látóknak és egyéb rémhírterjesztőknek.

A belpolitikai élet megélnékülésével kapcsolatosan különösen a régi radikális párt állásfoglalása érdekes. Ismeretes, hogy Cvetkovics Dragisa miniszterelnök maga is a nemzeti radikális párt tagja volt és mint ilyen merev ellenzéki álláspontot foglalt el a január 6-i rezsimekkel szemben. A miniszterelnök csak akkor lépett ki passzivitásából, amikor a többi régi politikus egy része is, dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök kormányra lépésekor, mert

azt hitték, hogy az felszámolja majd a január 6-i kormányok egész leltárát, rendezzi a belpolitikai élet legfontosabb pontját, a horvát kérdést és így módon lehetővé teszi a normális politikai élethez való visszatérést.

Amikor ez nem sikerült dr. Sztójadinovics kormányának, Cvetkovics Dragisa vette át a vezetést és neki sikerült megállapodnia Macsekkel. Az egyezmény létrejöttével a belpolitikai élet legkényesebb kérdése nyert megoldást, úgyhogy hozzá lehetett fogni a többi időszerű feladat elintézéséhez. Cvetkovics miniszterelnök ehhez a munkájához számos olyan politikust is megnyert, akik még dr. Sztójadinovicsal szemben is ellenzéki álláspontot foglaltak el, így elsősorban a radikális főbizottsághoz tartozó dr. Markovics Lázár jelenlegi igazságügyminiszter. Érdekes, hogy míg dr. Markovics belépett a kormányba, addig a Sztanojevics Áca vezetése alatt levő politikusok nem csatlakoztak Cvetkovicshez. Nem helyezkedtek vele szemben élesen ellenzéki álláspont-ra, de nem állottak melléje sem. Beavatottak már akkor tudni vélték, hogy a radikális főbizottság tagjainak az az óhaja, hogy idővel ismét egyesítsék az egykori radikális párt híveit. Ez az elgondolás most vált időszerűvé. Bizalmas megbeszélések folynak olyan irányban, hogy a radikális főbizottság hívei is csatlakozzanak Cvetkovics Dragisához és így módon valósítsák meg a radikális párt egységét. Ezekről a bizalmas megbeszélésekről ugyan semmi sem szivárgott ki, ennek ellenére is politikai körökben nagy figyelemmel

várják azokat a híreket, amelyek ezzel foglalkoznak.

Az a körülmény, hogy a kormány hívei állandó összeköttetésben állanak Sztanojevics Ácával, kétségtelenné teszik azokat a kombinációkat, amelyek a radikális egyesülésről szólnak.

Jellemző, hogy a radikális főbizottság hívei nem helyezkedtek olyan szigorúan ellenzéki álláspont-ra az egyezményrel szemben, mint

a demokraták és hasonlóképpen nem bírálják úgy a választói törvényt, mint a demokraták. Ezekből a jelekből következtetik beográdi politikai körökben azt, hogy a radikális párt régi híveinek az egységes pártban való tömörülése megvalósul majd. Ezt azzal is igyekeznek igazolni, hogy a radikális főbizottság nem vette vissza azokat a régi radikálisokat, akiket a jugoszláv radikális egység kizárt tagjai sorából, mint dr. Sztójadinovics Milán volt miniszterelnököt és híveit. Ha ezek a politikai jóslatok tényleg megvalósulnak, akkor Jugoszlávia belpolitikai életében fontos változások várhatók, mert

a radikális főbizottság és a többi radikális csoportoknak egyesülése Cvetkovics Dragisa mellett nagy mértékben lehetővé teszi a horvát paraszt párt mintájára, a szerbiai nagy politikai párt megteremtését is.

A jugoszláv-bolgár barátsági szerződés aláírásának évfordulója

A két állam külügyminiszterének táviratváltása

Beográdból jelentik: A Jugoszlávia és Bulgária között megkötött örökös barátsági szerződés aláírása évfordulóján dr. Cincár-Markovics Alekszandar külügyminiszter táviratot intézett Kjoszeivanov bolgár miniszterelnök-külügyminiszterhez. A távirat szövege a következő:

»A két testvérnemzet közötti örökös barátsági szerződés aláírásának évfordulóján, amely megalapozta szívélyes együttműködésünket országaink és a Balkán békéje és haladása érdekében, kérem Excellenciátod fogadja legőszintébb jókívánságaimat és baráti ér-

zelmelm kifejezését.«
Kjoszeivanov válasza a következő volt:

A Jugoszlávia és Bulgária közötti örökös barátságról és megdönthetetlen békéről szóló szerződés aláírásának harmadik évfordulóján, amely új lapot nyitott a két szomszédos és baráti nemzet történelmében és szívélyes meggyőzését, valamint érdekeik megvédésének együttműködését megvalósította és hozzájárult a Balkán békéjének biztosításához, kérem Excellenciátod, fogadja legőszintébb baráti érzelmeim kifejezését.»

A szövetségesek csak saját érdekeiket akarják megvédelmezni, nem pedig a semlegesek érdekeit

Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője Churchill rádióbeszédének nemzetközi visszhangjával kapcsolatban ezeket írja:

— Churchill beszéde élelénk visszautasításra talált minden semleges országban. Ez a kedvezőtlen visszhang arra bírta az angol sajtót, hogy enyhítse Churchill kijelentéseit, hangsúlyozva, hogy azok nem jelentenek hivatalos állásfoglalást. A semleges sajtó részéről Churchillle szemben felhozott érveket a következőképp lehet csoportosítani:

1. Ha a semleges országok beavatkoznak a háborúba, ennek elkerülhetetlen következménye, hogy országuk azonnal a hadviselő nagyhatalmak hadszínterévé válik. Ez a kilátás semmiképpen sem lehet csábító a semlegesekre.

2. Anglia a legcsekélyebb segítségben sem részesítette Lengyelországot, noha megsegítésére kezességi kötelezettséget vállalt.

3. A brit kormány nem lépett fel Finnország védelme érdekében és nem szakította meg a kapcsolatot azzal a hatalommal, amely a finn népet megtámadta.

4. Anglia és Franciaország azzal,

hogy Szovjetországnak nem üzent hadat és csak Németországgal háboruszkodik, világosan mutatja a két országnak azt a szándékát, hogy mindenkifele csak saját érdekét akarja megvédelmezni, nem pedig a semlegesek érdekeit.

Bombázott finn kórházak

A finn távirati iroda jelentése szerint a szovjetrepülőgépek keddi támadásai során négy kórházat is bombáztak. A bombák egy orvost és hét betegápolót megölték. A kórházak feltűnő jelzéseit a derült időben tisztán ki lehetett venni a levegőből.

Párisból jelentik: A francia sajtó hangoztatja, hogy a finneknek nem bombavetőkre, hanem elsősorban 2—300 vadászgépre van szükségük. Az Action Française úgy értesül, hogy jelenleg nagymennyiségű hadianyag van utban Finnország felé. Gondoskodni kell róla — írja a lap —, hogy ezek a szállítmányok a lehető leggyorsabban rendelkezési helyükre jussanak.

Vonalbeszűntetések

A közlekedésügyi miniszterium a nagy teli idejére megszünteti számos vonaljáratot

Beográdból jelentik: A vasuti főigazgatóság a közlekedésügyi miniszterium rendeletére a szigorú tél idejére megszüntetett számos vonaljáratot. A beograd—északi (volt szubotici) vasutigazgatóság területén a következő vonaljáratokat szűntették meg:

A Beográdból Noviszádd felé 17 órákor és a Noviszádról Beograd felé 2.26 órákor induló vonatot.

A Noviszádról 10.35 órákor Szentafelé és a Szentáról 6.40 órákor Noviszádd felé induló vonatot.

A Titelről 10.57 órákor Tomasevác felé és a Tomasevácra 12.23 órákor Titel felé induló vonatot.

A Szuboticáról 4.50 órákor Sztáramoravica felé és a Sztáramoravicáról 10.08 órákor Szubotica felé induló vonatot.

Az Odzsaciról 18.39 órákor Bogojevó felé és a Bogojevórol 20 órákor Odzsaci felé induló vonatot.

A felsorolt vonaljáratok január 28-tól kezdve nem közlekednek.

Beszűntettek a Beograd—Szubotica közti fővonalon egy gyorsvonatjáratot is. A Beográdból 8 órákor induló és Szuboticára 11.15 órákor érkező, valamint a Szuboticáról 18.22-kor induló és Beogrdba 21.42 órákor érkező gyorsvonatjáratot szűntették meg.

Kivitei filalom Kanadában

A Kanada kormány kivitei támogatást rendelt el a Németországgal határos semleges államokba irányuló árukra. Ez az intézkedés hír szerint elsősorban Szovjetországgal szemben irányul.

Lemetszette a vonat egy szuboticiai tolatómunkás végtagjait

A szerencsétlen férfi a síkos pályán megcsuszott és a mozony kerekei alá esett

Szuboticáról jelentik: Kedden délelőtt halálos kimenetelű baleset történt a Szubotica melletti Alekszandrovo 120-as számú őrházánál. Prcsics Vinko 28 éves vasuti tolatómunkás két teherkocsit akart összekapcsolni, de a síkos pályán megcsuszott és a sínekre esett. Közben a vonat elindult, amelynek kerekei a szerencsétlen férfinak mindkét kezét és lábát többször lemetsztették.

Prcsics nyomban meghalt.

Értesítették a hatóságokat, rendőri bizottság szállt ki a szerencsétlenség színhelyére és megéjtette a helyszíni vizsgálatot. A bizottság megállapította, hogy

a szerencsétlenséget véletlen baleset okozta

és Prcsics haláláért senkit sem terhel felelősség.

Az állami osztálysorsjáték főhúzása II. 10 - III 7-ig
Vasárnapon sorsjegyet a főelárusítónál
Luszfiig Lajos bankházában
Noviszádd, Kralja Aleksandra 13.
Sorsjegyek a főhúzás egész tartama alatt kaphatók

Németország nem akarja megtámadni Romániát, sem Svédországot

Az olasz sajtó erélyesen visszautasítja az angol lapok álhíreit -- Elsüllyesztettek egy angol torpedórombolót

A romániai magyar kisebbség nem bizik az újabb ígéretekben - írja a párisi sajtó

Newyorkból jelentik: A Newyork Times egyik szerkesztője hosszabb cikkben számol be budapesti benyomásairól. Megállapítja, hogy a magyarok a bolsevizmust jobban gyűlölik, mint Európa bármely más népe, mert a sajtó börtönökön tapasztalták, hogy mit jelent. Az ország általános hangulata nyugodt, mert a nemzet feltétlen bizalommal veszteti a magyar államfő és a miniszterelnök bölcsesége iránt. A háború kitörése óta a kormányfőnökség növekedett, a nyílaskeresztesek befolyása viszont erősen csökkent. A közvélemény rokonszenvez a finnekkel és a magyar kormány nagy összegeket fordít a lengyel menekültek támogatására.

— Bár a magyar közvélemény hangosan követeli az igazságtalan béke revízióját, meggyőződés-

sem, hogy Magyarország nem tesz elhamarkodott lépést — írja az amerikai újságíró. Beavatott magyar körökben nem hiszik, hogy Németországnak támadási szándékai volnának Romániával szemben, viszont feszült érdeklődéssel várják, ellentáll-e Románia az orosz terjeszkedésnek. A magyarok — az olaszokkal egyetértésben — Európa megbízható védőbástyájának érzik magukat.

Az újságíró a továbbiakban a velencei találkozóval foglalkozik és megállapítja, hogy — hála a minden kalandot kerülő, józan magyar politikának — Ciano számára könnyű volt magyar kartársával teljes megegyezésre jutni.

— Magyarország a Duna völgyében a szilárdaság pillére — írja a lap.

angol biztosítékokat megkapta, ezek a tárgyalások nyomban holtpontra jutottak.

ROMA ÉS MOSZKVA

Bernből jelentik: A Nationalzeitung »Róma és Moszkva« c. cikkében az olasz—román viszonyról foglalkozik és utal arra, hogy Olaszország nem nézné tétlenül az orosz előnyomulást Magyarországra felé és nem járulna hozzá a Moszkvából kiinduló »balkán« védnök-ség» tervéhez sem. A cikkíró a továbbiakban megállapítja, hogy Moszkva részéről egyetlen szó sem hangzott el, amelyből hódító szándékra lehetne következtetni Magyarországgal szemben, Romániát illetően azonban a szovjet természetesen sohasem mondta le Besszarábiáról.

A FINN HARCTÉR HIREI

Helsinkiből jelentik a Havas-íroda: A Ladoga-tótól északra és északkeletre indított szovjettámadás a finnek ellentámadásai révén összeomlott, jóllehet a szovjetcapatokat a légi haderő és a tüzérség is támogatta. A szovjetorszok a legutóbbi két napon ezen a szakaszon ezer embert veszítettek. Ugyanennyi volt a veszteségük Ahtojoki vidékén és a karjalai arcvonalon. Egy szovjettámadás rohamra indult, abban a reményben, hogy meglepi a finneket, de csak 200 méternyire közelíthette meg a finn vonalakat. A zászlóalj itt megsemmisült. A finn csapatok igen sok légvédelmi löveget zsákmányoltak.

A Ladoga-tó körül fontos hadműveletek kialakulása várható.

A sallai arcvonalon a helyzet nem változott. A szovjetcapatok megerősített állásokba húzódtak vissza. A finn légi haderő igen tevékeny és a svéd önkéntesek jelentékenyen közreműködtek a hadműveletekben. A repülők főleg a szovjet élelmiszerutánpótlásának állomásait igyekeznek elpusztítani. Már eddig is oly eredményesen működtek, hogy Merkojevinnél repülőgépekről kell a szovjetcapatokat élelmezni. Ezen az arcvonalon egyébként a hó közel két méter magas.

SZOVJET HADIJELENTÉS

Moszkvából jelentik: A lenin-grádi katonai körzet vezérkara a következő jelentést adta ki:

Az uhta' és repali körzetben felderítő csapatok fejtettek ki tevékenységet. A karjalai földszoroson tüzéségi tűz és felderítő tevékenység folyt. A szovjet légi erő több bombázó és felderítő utat tett.

TELEKI

A FINNEK ELLENÁLLÁSÁRÓL

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök kedd este a

Földrajzi Társaság vacsoráján hosszabb beszédet mondott. A vacsorát a Földrajzi Társaság abból az alkalomból rendezte, hogy Teleki Pál gróf, a társaság alelnöke és egyúttal egyik legrégebbi tagja, nemrég töltötte be 60. életévét. A Földrajzi Társaság Teleki-émlékkönyvet adott ki és ennek egyik példányát kedd este nyújtották át a magyar miniszterelnöknek.

Cholnoky Jenő üdvözlő szavai után Teleki Pál gróf rámutatott a földrajz nemzeti fontosságára és a geográfus kötelességére és feladataira. Beszédében többek között ezeket mondotta:

— Sohasem maradtunk volna mi, magyarok, azok, akik voltunk és akik ma vagyunk és sohasem tartottuk volna meg tulajdonságainkat, ha nem kerültünk volna olyan területre, amelynek földje nekünk megfelel. Ennek a szikár, de kemény magyar fajnak tulajdonságai ugyanazok, mint a föld termelvényeinek a tulajdonságai. Ezek a tulajdonságok szükségessé és talán szükségesebbek ma, mint máskor. Az ország felett kétségkívül régen volt ilyen nehéz idő, ha nem is látszik annak ebben a pillanatban és nem is érezzük át ugyan ma, mint kellene.

A magyar miniszterelnök ezután rámutatott a finnek ellenállásának földrajzi okaira. Mindenki — mondotta — aki geográfus, különösen, aki végigjárta Finnországot, az első perctől kezdve tisztában volt azzal, hogy a finnek képesek lesznek ellenállni, nemcsak emberanyaguk kiválósága, hanem az ország földrajzi szerkezete miatt is. Mindenki, aki megnézte a térképet, tudta, hogy a szovjetorszok a Mannerheim-vonal előtt miért tudtak 10—12 kilométernyire benyomulni finn területre és miért álltak ott meg. Azért, mert ott kezdődik a gránit, ahol a támadó már nem áthat árkokat és így a finnek, akik már jóelőre felkészültek a védelemre, fölényben vannak. Sok tizezer utágozvasó közül ma kevés ember van tisztában azzal, hogy a finnek még távolról sem érkeztek el természetes védelmi vonalaikhoz.

ELSÜLLYESZTETT ANGOL HADIHÁJÓ

Londonból jelentik: Az angol tengerügyi hivatal a következőket közli: A tengerügyi hivatal titkára sajnálattal jelenti, hogy az Exmouth torpedórombolót megtorpedózták vagy aknára futott. Attól tartanak, hogy a hajón senki sem maradt életben. Ez az ötödik angol torpedóromboló, amelyet a háború kezdete óta elsüllyesztettek. Fedélzetén 175 főnyi legénység volt.

Olasz lap az álhírek ellen

Rómából jelentik: A Tribuna erélyesen tiltakozik az angol és francia sajtó állandó álhírei ellen. A nyugati szövetségesek sajtója — írja — nap-nap után különböző rémhíreket terjeszt. Egyik nap azt halljuk, hogy a németek meg akarják támadni Hollandiát és Belgiu-

mot, a másik nap viszont Svédország és Románia ellen irányuló német támadó szándékokról van szó. A szövetségesek sajtójának ez a magatartása rendkívül gyanús és ugylátszik, rávilágít a szövetségesek titkos szándékaira és óhajaira.

A helyzet józan megvizsgálásánál meg kell állapítanunk, hogy Németországnak semmi érdeke sem fűződik ahhoz, hogy a neki tulajdonított támadási szándékok végrehajtsa. A viszály kiterjesztése egyedül a szövetségesek érdeke. Ma Németországnak Délkelet-Európában szabad tüdeje van, amellyel, ha nehezen is, lélegzeni tud. Németországnak tehát nem érdeke, hogy nehézségeket idézzon elő Romániában.

— Ami a szovjetet illeti, feltehető, hogy a németek arra törekcszenek, hogy mérséklő befolyást gyakoroljanak abban az esetben, ha a szovjetnek kedve támadna Délkelet-Európában harcolni. Viszont egészen valószínűtlen, hogy a szovjet, amely már éppen elég nagy nehézségekkel küzd Finnországban, Délkelet-Európában újabb nehézségeket akar-na önmagának.

Itt tehát Anglia és Franciaország mesterkedéséről van szó. Ha sikerülne nekik zürzavart előidézni a Balkánon, akkor Németország előtt ez a kapu is bezárulna.

— A szövetségesek mindent elkövetnek, hogy a török egyezmény révén nyert kártyát k'játsz-

szak. E tekintetben talán Románia is hasznukra lehet. Olaszország — amint Ciano gróf legutóbbi beszédében mondotta — mindent elkövet, hogy a viszály kiterjedését megakadályozza. Ez az olasz álláspont Európa és a történelem ítélőszéke előtt.

Francia lap a romániai kisebbségekről

Párisból jelentik: A »Revue politique et parlementaire« megállapítja, hogy Erdélyben magyarok és szászok, a Bánságban pedig magyarok és svábok élnek nagy tömegekben együtt. Erdély nyugati határa 80 százalékig magyar lakosságú. Románia eredetileg a magyar kisebbség beolváztatására törekedett, ezt a politikát azonban a magyarok kulturális fölénye és földrajzi települési viszonyaik megfúszították. Ugyalátszik, hogy Románia most hajlandó valamit változtatni eddigi kisebbségi politikáján, a kisebbségeknek azonban minden okuk megvan a bizalmatlanságra. Nem ez az első eset, hogy Románia kezét nyújt nekik és ígéretek tesz kívánságaik teljesítésére a jövőben. A tapasztalat azonban azt mutatta, hogy Románia nyomban megszakította a tárgyalásokat a kisebbségekkel, míhelyt külpolitikai helyzete megerősödött. Így legutóbb Franciaország és Anglia akaratlanul hozzájárult ahhoz, hogy a magyar kisebbséggel folytatott tárgyalásokat beszüntették. Amikor ugyanis Románia az

HALLÓ!

A holland pénzügyminiszter a parlamentben kijelentette, hogy a hollandiai forint, mint eddig, ezután is mozgó pénz lesz, amelyet nem kötnek aranyalaphoz.

Schmidt Guido, a volt Ausztria utolsó külügyminisztere, aki jelenleg a Skoda-művek igazgatója, Bukarestbe érkezett.

Egyiptom 1939. évi külkereskedelme kedvezően fejlődött. A kivitel 39 millió font volt, az 1938. évi 29 és fél millió fonttal szemben, a behozatal 34 millió volt az előző évi 37 millió fonttal szemben. Ezáltal egyensúlyba került Egyiptom külkereskedelmi mérlege.

A »Horazio« olasz gőzös katasztrófájáról újabb részletek érkeztek Genovába. A kopenhágai Lassen Grete, aki pizsamában érkezett meg Genovába, mert más ruhája nem maradt, a következőket mondta el a katasztrófáról: »Reggel négy órakor arra ébredtem, hogy a felső fedélzetem nagy lármával van. Amikor kimentem, láttam, hogy a hajó legénysége kétségbeesett küzdelmet vív a lángokkal. Ugyanakkor megállítottak a gépek és a hajón megszünt a világítás. Hála a hajó legénységének, a riadó pillanatában keletkezett pánik nem tartott sokáig. A hajó belsejéből előtörő sűrű füst mindenkit megfulással fenyegetett. Az utasok közül sokan égő ruhákban a tengerbe ugrottak.«

Az angol háborús gazdálkodás minisztere kijelentette a parlamentben, hogy minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy Németország ne szerezhesen be petróleumot a semleges államokból.

Január 18. és 19-e közötti éjjelen Hollandia felett elhaladó repülőgépek közül Hitler és Sztalin karikatúráit dobták le. A brit repülőgépek ezzel ismét megsértették Hollandia semlegességét. Az a körülmény, hogy most azért repültek el Hollandia felett, hogy Hitler karikatúráit ledobják, igazolja, hogy Anglia nem akarja tiszteletben tartani Hollandia semlegességét — írja a német távirati iroda.

Racket ezredes az Independence Belgie című lapban azt írja, hogy Belgiumnak elég ereje van és nem fogja megengedni, hogy bevonják a háborús bonyodalmakba. A győzelem nem lehet úgy elérni, ha bármely fél, akár Belgium, akár Svájc területére viszi át a háború színterét.

Szófiában tegnap írták alá a magyar-bolgár kereskedelmi szerződést kiegészítő pótszerződést. Ez a két ország közötti kereskedelmi forgalom kibővítését célozza. Magyarország nehézipari gyártmányokat szállít Bulgáriának és onnan mezőgazdasági terményeket, valamint bányatermékeket fog kapni.

Moszkvai német körök úgy tudják, hogy Nyugat-Ukrajnában számos német tisztviselő van, akik a Németországba visszavándorló németek ügyeit intézik. Bár ezek a német tisztviselők mozgósított állapotban vannak és egyenruhát viselnek, Moszkvában kijelentik, hogy Német-Ukrajnában nincsen német katona.

Szenzációs fordulat a szombori rablógyilkosság ügyében

Az osztréki rendőrség letartóztatta özvegy Marschallné gyilkosát, aki időközben még egy rablógyilkosságot követett el

Levojevics Antun, a gyilkos, 28.000 dinárt rabolt el a kégyetlen módon meggyilkolt urasszonytól

Szomborból jelentik: Özvegy Marschall Béláné meggyilkolásának ügyében szenzációs fordulat történt. Megértük, hogy az özvegy meggyilkolásával Ödri János szombori munkást gyanúsították, Ödri azonban letartóztatása előtt külföldre menekült. A rendőrség figyelni kezdte Ödri hozzátartozóit s így rájött, hogy Ödri Magyarországon, Baján tartózkodik. Érintkezésbe léptek a magyar hatóságokkal, amelyek Ödrit kiadták és a rablógyilkossággal gyanúsított férfit a közel múltban Szomborba kísérték.

Ödri erőlyesen visszautasította a vádat, azonban több körülmény, főként a gyilkosság helyén talált fűszálak arra engedtek következtetni, hogy a gyilkosságot ő követte el. Ödri továbbra is őrizetben maradt s az ügyészség megkezdte a vádirat elkészítését. Az osztréki rendőrség most értesítette a szombori rendőrséget, hogy

özvegy Marschallné igazi gyilkosát sikerült ártalmatlanná tennie Levojevics Antun 23 éves dolnyiladusi bádósgoszeg személyében. A múlt év június 19-re virradó éjjel, mint annak idején megírtuk, özvegy Marschall Béláné 60 éves szombori urasszonyt megfojtva találták Kr. Petra II. uccá 46 számú házában lévő lakásán. Megállapítást nyert, hogy az idős nő meggyilkolása előtt borzalmas harcot vívott a gonosztevővel, aki végül is összeverte és kötéllel megfojtotta. Az ismeretlen rablógyilkosságot követett el, mivel eltűnt az özvegy több értékes aranytárgya és megtakarított pénze.

Hogy mennyi pénz tűnt el, senki nem tudta, mivel özvegy Marschallné soha nem mondta el senkinek, hogy van-e pénze és mennyi van. Szerény körülmények között, teljes visszavonultságban töltötte napjait. A kritikus este eléggé későn feküdt le, 11 óra felé még világosság szűrődött szobájából. A rendőrség a helyszínen száraz fűszálakat talált, ezenkívül a konyhaablak alatt lévő pincegádor vakolata le volt törve és lábnyom elmosódott körvonalai voltak kivehetők. Mivel Ödriiban néhányan felismerni vélték azt a férfit, aki a gyilkosságot megelőző napokon a temetőn keresztül közlekedett a Kr. Petra II. uccával, a rendőrség bebizonysultnak látta a szülőkhöz bujdosó szökött rab, Ödri bűnösségét.

AZ IGAZI GYILKOS

Néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettes meggyilkolta; majd kirabolta Juzbasics Veronika idős zsupanyei asszonyt, nem sokkal később pedig több betörés történt Gyakovón. Az osztréki rendőrség erőlyesen kezdett nyomozni és egy betörés alkalmával tetten érte Levojevics Antunt. A vallás során Levojevics beismerte, hogy ő követte el a zsupanyei rablógyilkosságot is, majd, hogy könnyítsen lelkiismeretén, önszántából vállalni kezdett és kijelentette, hogy a júniusi szombori rablógyilkosság elkövetője nem Ödri, hanem ő.

Özvegy Marschallné meggyilkolásával kapcsolatban az alábbiakat mondta Levojevics: Június 15-én szabadult ki a zágrébi törvényszék fogházából és nem volt egy párja sem. Gyalog indult el Oszijek felé, ahol letartóztatása előtt huzamosabb ideig tartózkodott, majd tehervonatra szállt és postautasként sikerült is eljutnia a drávpárti városba. Csak két-három napig maradt Oszijeken, nagy inségben élt és a télienségekben töltött órák alatt észébe jutott, hogy volt mestere, Rájics István szombori bádósgoszeg házában él egy özvegyasszony, bizonyos Marschallné, akinek csak egy idős nővére és nagyon sok pénze van. Többé nem tudott szabadulni a gondolatától, úgy hitte, könnyen elbánik a két idős nővel és minden megerőltetés nélkül megszerzi özvegy Marschallné ezreseit. Marschallné megtakarított pénzéről úgy szerzett tudomást, hogy inaskodása alatt ő segédkezett a cselédek nem tartó özvegynek a szemét elszállításában s ezért havonta 10 dinárt kapott. Egy alkalommal meglátta, hogy a szekrényben, amelyből az özvegy a 10 dinárost elővette,

ezresek lapulnak egy imakönyvben.

HOGY TÖRTÉNT A GYILKOSSÁG?

Nem sokáig időzött Oszijeken, hanem a rablás tervének elkészítése után felszökött egy fátzállító uszályra és a Dráván leuozott Apatinba. Innen gyalogszerrel folytatta útját Szombor felé, ahova június 18-án érkezett meg. Kiment a Kr. Marija parkba és füre heveredve aludt késő estig, majd 11 óra után elindult özvegy Marschallnéhoz és fél 12-kor csöndben megérkezett a kihalt ház elé. Alkulccsal kinyitotta a kiskaput és az udvarra került, mert tudta, hogy az özvegy mindig nyitva szokta tartani a konyhaablakot. Felállt a pincegádorra s pillanattal később bedobott a konyhába. Benyitott a hálószobába, ahol kellemes meglepetéssel tapasztalta, hogy egyedül a békésen alvó özvegy van az ágyban.

Hozzálépett és felkötötte.

Özvegy Marschallné megrémült és kiáltani akart, mire megfenyegette, hogy megöli, ha segítségért kiált. Pénzét követelte. Az előrehaladott kora ellenére is jőreben lévő urasszony erré rátámadt — a gyilkos állítása szerint — és ütni, majd fojtogatni kezdte. Nagy erővel fejbeütötte a nőt, akit az ütés földreterített. Rávetette magát és még mielőtt özvegy Marschallné megszólalhatott volna,

nyakára szorította a kezét és megfojtotta.

Hogy biztos legyen a dolgában, elővette a magával hozott kötelet, ráharkolta áldozata nyakára, majd összekötözte kezét, lábát és visszadobta az ágyba. Felkutatta a szobát, kinyitotta a szekrényt és megkereste az imakönyvet.

Huszonnyolcezer dinár volt benne, amit magához vett és észrevétlenül, mint ahogy jött, eltávozott.

Külső Katolikus Olvasókör
Január 28-án, vasárnap este
népviselői bál
A mulatságon három díjat osztanak ki

Ejféli után 3 órakor már a Noviszád felé tartó vonat egyik kocsiában ült. Noviszádról Beogradba utazott, ott a pénz egy részét elköltötte. Összel vizsdatért Szomborba és a »Diko«-vendéglőben nagy mulatást rendezett. Felkereste Rájics műhelyét, amelyben a tanoncöveket eltöltötte, de ott megtudta, hogy Rájics már nyugalomba vonult, az üzletet Csuriacs Dragan vette át. Nem kereste tovább volt tanítómesterét, arra is gondolt, hogy Rájics, aki ismerte brutális természetét, talán összefüggést talál közte és özvegy Marschallné meggyilkolása között. Oszijekre utazott és úgy határozott, hogy ott letelepszik. A rablógyilkosság árán szerzett pénzen azonban átok volt, hihetetlenül rövid idő alatt kihasználta utjait közül a pénz.

Koldus volt hát ismét, kezdeteként mindent elől. Amikor türethetlenné vált a helyzete, elment Zsupányera s ott a kellő terepszemle és tervezgetés után egy éjjel behatolt Juzbasics Veronika lakására és pontosan úgy, mint ahogy özvegy Marschall Bélánét

megfojtotta, majd kirabolta az idős asszonyt.

Amikor ismét pénz nélkül maradt, Gyakovóra ment és betöréseket, valamint kisebb lopásokat követett el. Büntetési lassan megértették az akasztófára és a végzet beteljesedett fölötte. A szombori rendőrség érintkezésbe lépett az osztréki rendőrséggel és kérte, adják ki Levojevics Antunt. A gyilkosra Szomborban sokan emlékeznek, magas, nagyerejű legény volt és a végtelenségig durva. Tanítómestere egy ízben már kilakoltatását is kérte a szombori rendőrségtől, csakhogy megszabaduljon valahogy tőle. Levojevicsét valószínűleg még a hét folyamán Szomborba kísérik és

lejátsszák vele a gyilkosságot. A rablógyilkosság ügyében történt fordulat felvillanyozta Szombor lakosságát, amely feszült érdeklődéssel tekint az ügy fejleményei elé.

Dr. Basch érdekes felhívása a magyarországi németekhez

„Isteni rendeltetésünk, hogy magyar földön találjunk hazára“

Budapestről jelentik: A magyarországi német Volksbund vezetője, dr. Basch Ferenc, a Volksbundnak a budai Vigadóban rendezett bálján megtartott beszédében felhívta a németeket,

bizonyítsák be a magyarországi németek viselkedésükkel, hogy célkitűzéseik semmiben sem ellenkeznek az egész magyar nemzet céljaival és a haza törvényeivel

Egy kérésünk van — mondotta dr. Basch Ferenc —, hogy a testvéri magyar nemzet és annak vezetői a jövőben is segítsenek minket és bizzanak bennünk. Mi németek vagyunk, ez a rendeltetésünk, akaratunk és hitünk, de ugyancsak

isteni rendeltetésünk, hogy magyar földön találjunk hazára.

Őseink kétszáz éven át véráldozattal és alkotóerővel megszerezték itt maguknak a polgárjogot,

ez az örökség mindnyájunkat kötelez,

legalább is annyira, mint a törvények és a rendeletek.

Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium
Noviszád, A Vajdaság legjobban felszerelt TELEFON
Kr. Petra II 175 **magánkórháza** 24-26
Sebészet, belgyógyászat, szülészet, orthopédia, szabad orvos választás

Szlovéniában kétnapos hóvihár volt, Délszerbiában olvad a hó

Kétféle időjárás Jugoszláviában

Jugoszláviába hétfőn délután és kedden délelőtt meleg levegő tört be, amely az ország déli és északkeleti vidékein olvadást idézett elő. Délszerbia egyes vidékein kedden délből árnnyékban is 22 fok meleg volt. A hó gyors olvadásnak indult és máris szerencsétlenségeket okozott. Egyelőre csak

a hegyekről legördülő nagy lavinák okozták a szerencsétlenségeket,

de ha az olvadás tovább tart, akkor árvizek is lesznek.

A délfelől betörő meleg légáramlat azonban a jelek szerint csak rövid ideig éreztetni hatását. A meleg légáramlat északon a magyar határig jutott el. Boszniára és az ország nyugati részére nem terjedt ki a hatása. A meggel egyidőben az ország nyugati részében nagy havazás történt. A hófelhők Magyarország felől jöttek. Magyarországon nagy havazás volt — mint már ismeretes — a Felvidéken, Budapesten és az egész Dunántúlon.

Ugyanabban az időben egész Horvátországban és Szlovéniában sürü hóesés volt. Szlovéniában megszakítás nélkül két napig havazott.

Több szlovéniai vasútvonalra hólavina zuhant és amiatt a vonatok megálltak.

A legújabb jelentések szerint

Boszniában megfagyott két ember. Szerbiában, Vrnjacska Banya közelében szintén két halálos áldozata van a hideg télnek.

Podgoricán a háztetőkre hullott hó nagy sulya alatt több ház összedőlt.

A tengerparton és Hercegovnában nagy esőzés volt. A hó olvadásnak indult.

Nem hívják össze országos értekezletet a minimális munkabérek megállapítására

A népjóléti minisztérium a minimális munkabérek megállapítása ügyében országos konferenciát hívott össze, amelyet tegnap kellett volna megtartani Beogradban. A minisztérium most lemondott a konferencia megtartásáról és úgy határozott, hogy nem hív össze országos megbeszélést a legalacsonyabb munkabérek felemelése ügyében, mert véleménye szerint ez a konferencia nem alkalmas arra, hogy ott a munkaadók és munkások érdekeit összehangba hozza. A minisztérium véleménye szerint

a legalacsonyabb munkabérek nem lehetnek az ország egész területén azonosak,

tekintettel arra, hogy a különböző vidékek kulturális és szociális helyzete sem azonos. Ezenkívül azonban egyes vidékeken más és más a munkahelyzet is, úgyhogy nem lehet egyöntetűen rendezni ezt a kérdést.

Egyes bánágokban a bánok már éltek törvényadta jogokkal és fel-emelték a minimális munkabérekét, sok esetben az eredeti bérnek 50 százalékkal. A minisztérium véleménye szerint ez teljesen elegendő, mivel

az élet sem drágult meg többel 50 százaléknál.

A minisztérium véleménye szerint sokkal fontosabb lenne az indokolatlan árdragításnak elejét venni és nemcsak rendőrségi intézkedésekkel megakadályozni az élelmiszerek drágulását hanem közgazdasági intézkedésekkel és állami intervenciók-kal

1940
Január
27-én

NAGY KATOLIKUS BÁL

a noviszádi Beltéri Katolikus Kör és a noviszádi Katolikus Iólékony Nőegylet rendezésében az új Katolikus Otthonban

A második tárgyaláson is elítélték a lálicsi gyilkos pástort

A szombori törvényszék egyévi börtönre ítélte Jovánovics Gávrát

Szomborból jelentik: Szarka Szvetisláv büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőtt hirdetett ítéletet Jovánovics Gávra lálicsi pástort gyilkosságának ügyében. Jovánovics ellen az volt a vád, hogy 1937 október 31-én éjjel, egy utcai verekedés alkalmával késével úgy hasbaszurta Lázics Milojet, hogy a szerencsétlen a helyszínen meghalt.

Az ügyben 1938 januárjában már tartottak tárgyalást s azon Jovánovicsot másfélévi fegyházra ítélték. Jovánovics megfélembreztette az ítéletet, a semmitűszék helyt adott a felelősségnek és új tárgyalást rendelt el.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott teljes beismerésben volt. Nagyon sajnálja tettét, mivel az elhunyt gyermekkori játszótársa, a későbbi években pedig legjobb barátja volt. Elmondja, hogy részt vettek egy lakodalmon és már erősen ittas állapotban kerestek fel több lálicsi vendéglőt. Mindenütt ittak és lerészegedtek. Társaik, Krivokutya Gyuró

és Popovics Jován összevesztek, mert Popovics késével levágta Krivokutya nyakkendőjét. Krivokutya, aki sógora a vádlottnak, kést kért tőle, hogy a tréfát viszonozza. Jovánovics nem akarta odaadni neki a kést, mert félt, hogy baj lesz a heccből. Lázicsot nagyon kihozta sodrából Jovánovics viselkedése és késsel támadt rá. Felé szurt és a szurás

balszeme fölött találta.

A sok ital és barátja felháborító eljárása annyira kihozta sodrából, hogy rátámadt, majd a késsel, amit valaki kezébe nyomott, megszurta, maga sem tudja hol. Lázicsot orvoshoz akarta vinni, de utközben meghalt. A bíróság kihallgatta a tanukat, majd a perbeszédnek elhangzása után haláltokozó sulyos testisértés vétségében bűnösnek nyilvánította Jovánovicsot és

egyévi börtönre ítélte.

Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az államügyész felelőszót jelentett be.

Miért mentették fel állásától a külkereskedelmi intézet igazgatóját

Három év óta húzódik a visszaélések kivizsgálásának ügye

A beográdi Politika tegnapi számában részletesen ismertette a külkereskedelmi intézet élén történt változás okait. A Reggeli Újság is jelentette már, hogy

a kereskedelmi és iparügyi miniszter felmentette állásától dr. Petrovics Milutin, a külkereskedelmi intézet igazgatóját.

Már három év előtt suttogni kezdtek arról, hogy a külkereskedelmi intézetben valami nincs rendben. A parlamenti ellenzék a képviselőházban támadta a kormányt, hogy a külkereskedelmi intézet vezetői a Csehszlovákiába irányuló kivitellel kapcsolatban visszaéléseket követtek el. A kereskedelmi és ipari miniszter ematt bizottságot küldött ki Csehszlovákiába, hogy vizsgálja meg Buzadzics Ozren, az intézet prágai megbízottjának üzemelt. Buzadzics dr. Petrovics Milutin, a külkereskedelmi intézet igazgatójának közeli rokona. A bizottság hetekig időzött Csehszlovákiában és megállapította, hogy

va'óban történtek visszaélések, amelyekért Buzadzicson kívül az intézet igazgatósága is felelős. Kiderült az is, hogy Buzadzics nagy összegeket sikkasztott el.

A bizottság jelentésének megtétele után a parlamentben újabb támadás indult a külkereskedelmi intézet vezetői ellen.

A külkereskedelmi intézet igazgatóságát annak ellenére nem vál-

tották le azért, hogy a kereskedelmi és ipari minisztérium tekintélyét megmentsék.

Az ellenzéki támadásokat sifjabb és belátás nélküli emberek mozgalmának minősítették idősebb és tapasztaltabb emberek ellen. Csupán annyi változás történt, hogy Buzadzicsot visszarendelték Prágából és Szamoukovic Alekszandar, az intézet titkára megvált állásától, de előbb biztosította magának a beográdi exportörök egyesületének titkári állását.

Az ellenzéki támadások miatt a kormány még egy bizottságot küldött Prágába. Ez a bizottság megállapította, hogy

nem történt semmi visszaélés.

Ennek a jelentésnek alapján az ügyet levették a napirendről.

A múlt év novemberében dr. Andrez kereskedelmi miniszter újabb bizottságot küldött Csehszlovákiába az ügy kivizsgálására. A bizottság a kereskedelmi minisztériumon kívül álló szaktekinéltyekből alakult. Tagja volt két beográdi egyetemi tanár is. (Az egyik dr. Mirkovic Mijo, a szubotcai jogi fakultás volt tanára).

Ez a bizottság ugyanazokat a visszaéléseket állapította meg, amiket az első számú bizottság is jelentett.

Ezeknek alapján következett be most dr. Petrovics igazgató és néhány alantasabb tisztviselő felmentése. A kereskedelmi minisztérium az egész ügyet átadta az államügyészségnek.

Finnország külföldi segítséget kér

Rómából jelentik: Tanner finn külügyminiszter nyilatkozott a Popolo di Roma helsinki munkatársai előtt.

— Mi nem akartuk ezt a háborút — mondotta — és mindent elkövettünk, hogy a legkülönbözőbb engedményekkel kielégítsük Szovjetországot. Minthogy a szovjettel 1945-ig érvényben levő támadástkizáró szerződésünk volt, azt reméltük, hogy nem támad meg bennünket és sikerül békés megegyezést létrehozunk. Ennek ellenére ránkényszerítették ezt a háborút, amelyben csak saját csapatainkra és fegyvereinkre számíthatunk. Ez azonban nem mehet sokáig, mert például nincsenek vadászgépeink. Bár lakosságunk szelleme kitünő, szükséges, hogy a szovjetrepülők tevékenysége, amely rémületet kelt az egész országban, megszűnjék.

Ifjusági szakosztályt alakított a temerini Ö. T. T.

A temerini Önkéntes Tűzoltó Testület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlést Lakovics József a tűzoltó testület elnöke nyitotta meg. Meltatta a tűzoltó intézmény jelentőségét különösen a mai viszonyok között, mikor minden téren igen nagy szolgálatot tehet a tűzoltóság, fontos az összetartás.

Papp István a tűzoltó testület titkára teszi meg jelentését ezután. Elmondja, hogy az elmúlt esztendőben tartották meg az új Otthon felszentelését nagy ünnepély keretében. Az előkészítő munkából minden tag kivette részét. Az ünnepre 16 vidéki egyesület küldte el csapatát mint egy 350 emberrel, azonkívül sok egyesület képviseltette magát. A tűzoltó versenyen résztvevő csapatok értékes serleget kaptak. A verseny alkalmával a temerini csapat a díszmenetben nyerte az első díjat. A versenyre 26 serleget kaptak az egyesület pártól. Megrendezték a szokásos tűzoltó bált, s júniálist. Részt vettek a vrbási és zsabalyi tűzoltók versenyén. Képviseltették magukat a lyublyanai országos tűzoltó kongresszuson. Aratás és cséplés ideje alatt a toronyban éjjeli szolgálatot tartottak. A közszégyben az elmúlt év folyamán 4 tüzeset volt, ezek közül kettő kéménytűz volt. A kár nem volt nagy. A testület tagjai mind a négy esetben részt vettek az oltáson. Bódy Géza főparancsnok fáradozásának eredményeként

megalakították az ifjusági szakosztályt.

Taglétszám 71. 10 vezetőségi, 32 felnőtt, 15 zenész és 14 ifjusági tagja van a Testületnek. Az év folyamán a tűzoltó szövetség kitüntette Bódy Géza főparancsnokot, Göbel Lajos alparancsnokot, dr. Uvalics Bogdán szakaszparancsnokot, Mercluft József, Zavarkó István, Szabó István, Sós Pál tűzoltókat.

A pénztári jelentést Michls Mihály pénztáros terjesztte elő. Az egyesület a múlt év folyamán 63.000 dinárt fordított az építkezés befejezésére, tűzoltó szerek beszerzésére, valamint a legénység felszerelésére. Molnár Lajos szerzetáros a testület szeritárát ismertette és előterjesztette az új szerek beszerzésére vonatkozó indítványát. Göbel Ottó a felügyelő bizottság nevében tette meg jelentését. Majd Michls Mihály az új költségvetést közölte, amit a közgyűlés elfogadott. Lakovics József elnök várászavaival a közgyűlés véget ért.

HIREK

FELHŐS, ENYHE IDŐ

Jugoszláviában tegnap tuynomórészt felhős, helyenkint nyirkos, ködös idő volt. Szlovéniában havazott. A tengermelléken erős szélvihar volt. A hőmérséklet az ország középső részén csökkent, az északnyugati országrészen emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Podolyén — 11, a legmagasabb Sibéniken + 14 fok volt.

Várható időjárás január 25-re: Felhős, enyhébb idő várható, a hegyvidéken helyenkint havazik. A felső tengermelléken a hőmérséklet csökken, egybeült nem változik.

A nap két 7 óra 6, lenyugszik 16 óra 35 perckor.

— **Dr. Cincár-Markovics Alekszandar és dr. Kjoszeivanov táviratváltása.** Beogradból jelentik: A jugoszláv-bolgár örökbarátsági szerződés megkötésének tegnapi évfordulója alkalmával dr. Cincár-Markovics Alekszandar jugoszláv külügyminiszter táviratot küldött dr. Kjoszeivanov bolgár miniszterelnöknek. A táviratban hangzott, hogy az örökbarátsági szerződés mindkét ország népének egymás iránti szeretetéből és erős békevágyából fakadt. Ez a szerződés tartósan biztosítja a Balkán békéjét. Dr. Kjoszeivanov miniszterelnök hasonlóan meleg hangú távirattal válaszolt.

— **Sipos Ferenc szuboticei ügynök** követte el a szombori családokat is. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a szuboticei rendőrség letartóztatta Sipos Ferenc szuboticei ügynököt, mert mintegy két héttel ezelőtt a szuboticei Danicsicsev-uti vámháznál gabonacsallást követett el Dél Ferenc gazdálkodó kárára. Még be sem fejeződött Sipos kihallgatása, átirat érkezett a szombori rendőrségtől, amelyben Sipos kiadatását kéri. Szomborban ugyanis a Danicsicsev-uti vámháznál történt csaláshoz hasonló szélhámosságok történtek s a rendőrségnek az a gyanúja, hogy azokat is Sipos követte el. A szuboticei rendőrség tegnap Szomborba kísérte Sipost, akiben Dorotics Antal felismerte megkárosítottját. A többi károsult nem adott határozott választ.

— **MALIGYOSI HIREK.** Az Ipartestület rendez évi közgyűlését február 2-án tartja a Hermez-féle vendéglőben. — Az Iparos- és Kereskedő Ifjak Egyesülete vasárnap kitünően sikerült bálát rendezett a Zöldkert-vendéglőben. A bálon több üveg pezsgőt kisorsoltak s ez nagyban hozzájárult az amugy is kitünő hangulat emeléséhez. — Az előjáróság felhívja a kerékpártulajdonosokat, hogy kerékpárjukat legkésőbb február 5-ig jelentsék be, mert ellenkező esetben szigorú büntetésben részesítik őket. — Aki a választói névjegyzékbe még nincs felvéve, de ehhez joga van, január 31-ig jelentkezék a község háza 2 számú szobájában. — A Keresztes Egyetel vasárnap délutánra tervezett kultúr-előadása a zord idő következtében elmaradt. A kultúr-előadást vasárnap tartják meg. — Burján Péter balkezet dísznői alkalmával a huszáraló elkapta és ujjait összeroncsolta. — Fehér Péterné Lengyel Margit 48 éves és Mertz Jánosné Sipos Juhanna 27 éves korában elhunyt.

— **Nézeteltérés a görögkeleti püspöki karban.** Beogradból jelentik: Pláton ohrid-bitolyi szerb görögkeleti püspök görögkeleti Szent Miklós napján beszédet mondott, amelyben támadta Nikoláj nisi püspököt. A támadás az egész szerb keleti egyházban nagy meglepetést keltett. A beszédet hírlapi vita követte, amely fokozta a nézeteltérés iránti érdeklődést. A görögkeleti egyházi bíróság most Nektár zvoniki püspököt küldte ki, hogy az ügyben folytasson vizsgálatot és befejezése után tegyen jelentést a bíróságnak.

— **A noviszádi vasútállomáson elütött a vonat egy asszonyt.** Tegnap délután 3 óra 5 perckor halálos szerencsétlenség történt a noviszádi vasútállomáson. A 15 óra 5 perckor befutó személyvonat az állomás közelében halálragaszt egy fiatalabb, szegényesen öltözött nőt, aki a pályatest mentén szénhulladékot szedgetett. A szerencsétlen nő nem vette észre a befutó vonatot, amelynek mozdonya elütötte, úgyhogy a sínekre zuhant és a kerekek teljesen összeroncsolták. A halál azonnal beállt. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot az ismeretlen nő személyazonosságának megállapítása végett, de lapzártáig csak annyit sikerült megállapítani, hogy az áldozat az Aleksza Santicsa utcában lakott.

— **Magyarnyelvű evangélikus előadás a noviszádi baptista kápolnában.** A noviszádi Bratya Ribnikára utcában lévő baptista kápolnában január 25-én és 26-án este 8 órai kezdettel magyarnyelvű előadást tartanak. Belépődíj nincs, a terem fűtve van.

— **ÉLESEN LÁT.** mint a sas. diplomás optikus Krizháber szemüveg. Szubotica, Alekszandrova 1. 590

— **A csakoveci Önkéntes Tűzoltó Testület tisztújító közgyűlése.** Csakovecről jelentik: A csakoveci ÖTT most megtartott közgyűlésén a jelentések felolvasása után megválasztották az új vezetőséget, amely a következőképp alakult. Parancsnok lett Sáfján László eddigi alparancsnok, helyettese Mayer Lajos, pénztáros Schlézinger Lajos, elnökké egyhangulag Kropke Rudolfot választották meg akit most harmadszor választották erre a tisztségre.

— **Nem igaz, hogy Magyarországról lengyel szökevények érkeztek a Muraközbe.** Csakovecről jelentik: Egész Muraközben arról beszélnek, hogy a közelmúltban nagyobb csapat lengyel szökevény akart Magyarországról Jugoszláviába szökni a befagyott Mura folyón, de a jég beszakadt alattuk és 14 kivételével valamennyien elvesztek. Lapunk munkatársa érdeklődött a hatóságoknál és a határszéli központoknál, de ott semmit sem tudnak az ügyről. Egyedül Kotoriba határállomásról érkezett olyértelmű válasz, hogy ott is hallottak valamit a lengyelek szökéséről, de erre nem lehet adni, mivel a szökevényeket senki nem látta, csak hallottak róluk. A határrendőrség sem tud semmi közelebit, így bizonyosra vehető, hogy pihent eszű falusiak kitalálása a lengyelek szökése és katasztrófája.

— **Előadás a nemzetközi ut építéséről.** A dunabánsági utépítési egyesület meghívására ing. Pavlovics Alekszandar mérnök, a Beograd-Horgos közötti nemzetközi ut II. szakcsojának főnöke, ma este negyedhét órai kezdettel előadást tart a nemzetközi ut Noviszád-Topola közötti szakaszának építéséről. Az előadást az Emléköthön kistermében tartják meg és azon mindenkit szívesen látnak. Beléptidíj nincsen.

— **Nem merénylő, hanem részeg.** Megírtuk, hogy Beogradban nagy szenzációt keltett az a hír, hogy egy Hmelyák Péter nevű cinkografus merényletet akart elkövetni Davidovics Lyuba volt miniszterelnök ellen. Kiderült, hogy Hmelyák Péter öntudatlanságig részeg állapotban hatolt be Davidovics házához kertjébe. Tették oka ittasság volt, nem tervezett merényletet az ősz politikus ellen. Amikor Hmelyák másnap a rendőrségen kijózanodott, semmit nem tudott a merényletről.

— **Madame Jeanette,** a mai kor legmodernebb tenyerjósnoje, bárki életéből, annak bármely korszakából olcsón analizál egy óregeknél mint fiataloknak, akik tudni óhajtják jövőjüket. Fogad egész nap, vasárnap is, Szubotican, Petrogradszka ul. 6.

— **Lopások Szentán és környékén.** Dér Bules Antal szentai gazdálkodó Kutasra ment, hogy Rodics Péterrel bizonyos üzleti ügyet elintézzon. Megállt a ház előtt s hogy lovai meg ne fázzanak, rájuk borította vadonnatuj 1500 dináros subáját. Nem maradt sokáig a házban, de ez az idő is elegendő volt ismeretlen tettesnek, hogy a szép subával kereket oldjon. A rendőrség nyomoz. — Kiss György bácspetrovoszeói gazdálkodó jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes kilopta az ágyába rejtett 12000 dinárt tartalmazó pénztárcáját. A nyomozás megindult. — Klájics Gyura milesevai (kutaspusztai) gazdálkodó szőlőjében ismeretlen tettesek kiszedték a fiatal gyümölcsfákat és kivagdosták a tökéket. Mivel bizonyosra vehető, hogy a pusztítás bosszu szüleménye, a rendőrség Klájics haragosai közt kutat a tettes után.

— **Felrobbant a szódásüveg és megsebesített egy munkást.** Mándics Zsivkó noviszádi munkást súlyos sérülésekkel szállították be a noviszádi kórházba. Mándics elmondta, hogy a közelében felrobbant egy szódásüveg és sérüléseit a szertepülől szilánkok okozták.

— **DOKUMENT** miniszterileg engedélyezett és törvényszékiileg cégbejegyzett iroda Pancevón, Zmaj Jovina 1, közvetít bárkinek a közgazgatási hatóságoknál lévő ügyekben. Megszerez mindenféle engedélyt, okiratot, utlevelet és vízumot.

— **Szuboticei kishírek.** Krajcsur Anna 83 éves szuboticei koldusasszony kedden délelőtt betért Skenzerovics Antun szuboticei gazdálkodó házába, hogy alamizsnát kérjen, majd engedélyt kért a gazdálkodótól, hogy a tüzhely mellett megmelegedhessenek. Szkenzerovics ételt is adott a koldusasszonynak, aki évés közben hirtelen rosszul lett, lefordult a székéről és meghalt. Krajcsur Annát szívszélhűdés ölte meg.

— **A rendőrség 500 dinár pénzbírságra ítélte Zvekánovics Pájó szuboticei napszámot.** Zvekánovics hétfőn este segítségért kiáltott a Zmaj Jovin téren és az odasiető rendőrnek azt mondta, hogy meglopták. Később kiderült, hogy Zvekánovics félrevetette a rendőrséget. — **A rendőrség Lebovics Antal földművest 150 dinár pénzbírságra ítélte,** mert hétfőn délután a Bunyevacska-utcán megverte a feleségét és megtámadta a rendőrt, aki az asszony segítségére sietett. — **A rendőrség közlekedési osztálya felhívja a kerékpártulajdonosokat,** hogy a 102-es számú szobában haladéktalanul fizessék be a közlekedési illetményeket.

Eltemették id. Pummer Sándort

Noviszád magyar társadalmának nagy részvete mellett temették el tegnap délután id. Pummer Sándort, a magyar evangélikus elemi iskola utolsó igazgatóját. Mornau Frigyes lelkész imája után Tolnay János, a Polgári Magyar Kaszinó elnöke bucsuztatta megható szavakkal az elhunytat, aki élete minden megnyilvánulásában becsületes magyarsággal dolgozott, küzdött és alkotott. Az iskolában a reábizott gyermekek gondos nevelésével, az iskolán kívül pedig magyar népének tett szolgálataival mutatta meg lelke nemességét és méltóságát.

A gyászszobában megtartott bucsuztatás után a menet az evangélikus temetőbe vonult és itt helyezték örök nyugalomra id. Pummer Sándor sokat szenvedett testét.

— **Ismét gyermekhalál okozott a fegyverrel való játék.** Megírtuk, hogy a közel múltban az egyik bánáti tanyán halált hozott a fegyverrel való játék. A halálos szerencsétlenség most megisméltődött. Vlavics Milán kátyi vadór körútja alkalmával Tatárszki Milos tanyáján felakasztotta vadászfegyverét, majd átment a szomszéd szállásra. A Tatárszki-tanyán csak a gazdálkodó 13 éves Milorád fia maradt, akiezz hamarosan vendégségbe érkezett Bekvalac Georgije 8 éves fiu, az egyik közeli tanyáról. A két gyerek játszani kezdett, majd leakasztották a puskát és így folytatták a játékot. A fegyver egyszerre eldőrt és a sörétek Bekvalac Georgije testébe furódtak. Azonnal Zsablyára szállították, első segélyben részesítették, majd beutalták az egyik noviszádi szanatóriumba, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A kisfiu nem lehetett segíteni, haza akarták szállítani, az utat azonban nem bírta el és utközben meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSZE

Buza, bácskai, Szombor környéki 193—195, bácskai, Noviszád környéki 193—195, szegényi 193—195, szlavóniai 193—195, felsőbácskai 194—196, délbánáti 188—190, Tisza, bácskai uszályból 196—198, Tisza bánáti uszályból 198—198, dunai hajórakomány, Bácska, Bánát 194—196, csatornai hajórakomány 194—196, begai hajórakomány 194—196. Rozs, bácskai vasut 150—155. Zab, bácskai vasut 150—152, szerémi és szlavóniai 150—152. Arpa, bácskai 64/65 kgos 165—170, szerémi 64/65 kgos 165—170, bácskai tavaszi 68 kgos 190—195, baranyai tavaszi 69 kgos 195—200. O-tengeri, bácskai vasut prompt. 135—137, bácskai uj. 119—121. Bab, szokvány 360—400. Buza'iszt: Nullás g és g 290—310, kettes 270—290, ötös 250—260, hatos 230—250, hetes 200—210, nyolcas 130—140. Korpa, prompt. 117.50—122.50. Sertészir, uj nagyhordókban 15.25—16.25, uj középhordókban 15.25—16.25, uj kishordókban 15.25—16.25, kánában brutto nettoért 15.25—16.25. Füstölt szalonna: 16—17, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül: 14.50—15.50. Irányzat: változatlan. Forgalom: 75 va-gon.

KÜLFÖLDI TÖZSZEÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.60—7.90, Berlin 5.63—5.67. Zürich: Beograd 10, Páris 10.4, London 17.72, Newyork 446, Brüsszel 75, Milánó 22.50, Amszterdam 236.85, Berlin 178.70, Szófia 5.30, Bukarest 3.30.

SZTÁRIBECSEI HIREK. A szlári becsei téli inségakció részére Suput Velizár nyugalmazott repülővezető és neje 300 dinárt, Zsikics Cveta adóosztályvezető 100 dinárt adakoztak. A koldulást megszüntető a'aphoz a következők járultak hozzá újabban: Apfel Komáromi cég 50, Alexi Kornél 60, Bálint Andor 100, Bálint Rezső 75, Brandeis Bernát 75, Rózsa István 30, Nasztasics Testvérek 60, Minkusz Hugo 60, Markovics József 60, Miskovics Szvetislav 40, Kovács és Szvirsevics 30, Gyorgyevics Lyubomir 60, Dravas László 40, Doroszlovacski Csedomir 50, Uborka Testvérek 60, Hubert Isidor 30, Hadnagyev Iván 50, Schönaug József 25, Miskovics Miladin 45, Szmik Gyula 40 dinárral.

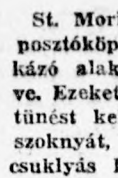
Női téli kalátok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

BÁCSPETROVOSZELŐI HIREK. Igen kedves családi ünnepélyt ütek Bartusz Péter földművesnél. Két dísznőcskát vágott s meghívta fiait s azok gyermekeit. Az egyenes leszármazottak (fial és unokái) negyvenegyen jelentek meg. A nagypapa boldogan ki-nálgatta a sok k's apróságot, csak akkor ráncosodott össze a homloka, amikor valamelyik k's unoka visszaszólt neki, hogy ő nem Pista — hanem Sanyt. — Hegedüs Pál 73 éves földmíves nagy részvét mellett temették el pénteken. Vasárnapra felesége szül. Hajdu Verona halt meg 70 éves korában. Őt is nagy részvéttel kísérték ki férje melé. — A pénzügyorség figyelemzetit a terme'öket, hogy a tulajdonukban lévő bor s pálinka készletet azonnal jelentés be, mert a törvény igen szigorú büntetést szab ki azokra, akik elmu'asztják a bejelentést. — Az előljárárség figyelemzetit az adófizetöket, hogy az állami s községi adó első részletét február 5-ig fizessék be, mert a határnap után 3%-os kamatot is hozzáírnak a tartozásukhoz. A tőkekamatadó bevallási iveket még e hó 31-ig okvetlen be kell nyujtani.

Világhiradó

Párisi jelentés szerint a háborus elsötétítés új iparágat teremtett: a világító tárgyak előállítását. Este a férfiak kabátján kis gomb világít, a nők számára azonban már változatosabb formákat készített az új ipar: apró világító állatok, virágok és egyéb jelvényeket. Legérdekesebb találmány a foszforeszkáló cipő és eszima, amely alkaimas arra, hogy viselőjét megvédjé a szemköztiúvölkel való összeütözéstől.

St. Moritzból írják, hogy ott az elegáns divathölgyek fehér posztóköpenyt viselnek, amelyre tarka figurák: sielő, szánkázó alakok, fenyők, sítalpak, korcsolyázó nők vannak himezve. Ezeket a díszeket néha szines bőrökből állítják össze. Fel-tünést keltett egy fiatal sporthölgy, aki világoskék szövet-szoknyát, fehér pullovert és világoskékkel bélelt sötétkék csuklyás köpenyt viselt. Szánkázáshoz rövid fehér bárányszőrű divatos.

A londoni szabószövetség legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a háboru ideje alatt frakk helyét szmokingot is lehet felvenni. Akinek nincs frakkja, az nyugodtan elmehet bálba szmokingba is anélkül, hogy vétene az öltözködési kódex szabályai ellen. Ezzel szemben a női szabók olyan bálruhákat kreáltak a hölgyek számára, amelyek a frakk vonalát utánozzák. A kétszeres foalatt kabátjának hátul frakkszerű szárnyal vannak, amelyeket csipkével, gloknikkal, fodrokkal tesznek nőiessé.

Borzalmas szerencsétlenség Szomborban. Szomborból jelentik: Kedden délelött borzalmas szerencsétlenség történt Szomborban. Rác Szabó József, a Piller-malom 17 éves tanonca, a lenditökerék körül foglalatostkodott, a fagyos betonon elcsuszott és a kerékre zuhant. A hatalmas kerék borzalmas erővel forgatta meg a szerencsétlent és alsótestét teljesen széttroncsolta. Beszállították a közkórházba, állapota rendkívül súlyos. Vizsgálat indult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

A noviszádi fiugimnázium Szent Száva-ünnepélye. A noviszádi Alekszandar király fiugimnázium szombaton, január 27-én Szent Száva ünnepséget rendez. A vallási jellegű szertartást délelött végzik a gimnázium dísztermében. A vendégeket dr. Magarasevics Branko igazgató üdvözli, majd Leszkovác Mladen tanár előadást tart a hajdani vojvodinai szerb inodalomról. Este 6 órai kezdettel az Emlékothonban ünnepi előadást tartanak. Az esti előadásra jegyek elővételben a Szlavia könyvkereskedésben kaphatók.

Szombaton zárva lesznek a noviszádi üzletek. A noviszádi Ipar-kamara közli, hogy szombaton, 27-én, görögkeleti Szent Száva ünnepén az üzletek egész napon át zárva maradnak. Minthogy vasárnap amugyis zárva lesznek az üzletek, a háziasszonyok igyekezzenek pénteken beszerezni kétnapos szükségleteiket.

A bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, valamint a dugulás által előidéztett fejfájás a természetes »Ferenc József« keserűviz használata folytán — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — hamarosan elmúlik. — Reg. S. br. 15485/35.

Halálozás. Noviszádon 73 esztendőskorában elhunyt néhai Woller Adalbert szőlőbirtokos, uszodatulajdonos és tüzfakereskedő özvegye szül. Surok Katica. Az elhunytat Noviszádon beszentelték, majd Petrovaradinba szállították, ahol újabb beszentelés után nagy részvéttel temették el a családi sírboltban. Az elhunytban Kiss Gyula ny. városi főszámvevő neje édesanyját, dr. Kiss Oszkár orvos, nőgyógyász pedig nagyanyját gyászolja.

Adományok a télisegély javára. A beográdi parlament elnöksége 50.000, a külügyminisztérium pedig 100.000 dinárt adományozott a beográdi télisegélyakció javára.

Gabonatólvajokat tett ártalmatlanná a sztáribecsei rendörség. Sztáribecseről jelentik: Gortva Antal sztáribecsei gazdá kodó je'entette a csendörségen, hogy ismeretlen tettesek három zsák zabot és 2 zsák muharmagot elloptak tanyájáról. A csendörség erölyes nyomozást indított és most súlyos gyanuokok alapján letartóztatta Romoda János és Pászti János sztáribecsei földműveseket.

FIGYELEM! RICHTER (naša) mlekaru új helyisége

február 1-5-én ugyanazon az oldalon két házzal feljebb, Kr. Petra II. 11. - Telefon 28-72

Hőjelentés a szerémi hegyekből. A Fruska Gora turistatársaság jelentése szerint a szerémi hegyekben tegnap reggel 8 óraker —5 fok hideg volt. A hó száraz. 65 centiméter magas. Az idő csendes.

A moravicai Önkéntes Tűzoltók közgyűlése. A moravicai Önkéntes Tűzoltó Testület vasárnap délután tartotta ez évi rendes közgyűlését, amely alkalommal a főszolgabíró Petromarkov Milos községi jegyző helyettesítette. A közgyűlést a parancsnok nyitja meg. A titkári, pénztárnoki s a felügyelőbizottsági jelentés után a közgyűlés megelégedéssel vette tudomásul az elmúlt év munkálatait, majd a felmentvényt egyhangulag megadták a volt vezetőségnek. Az új tisztikar a következő: Elnök Dr. Szubotin Obrád közs. orvos, parancsnok Schreier Imre, pénztárnok Pokorny János, szakasparancsnok Harcsa Sándor, szertáros Graca Ferenc, ügyész Bogoszávlyevics Szpaszoje ügyvéd, felügyelőbizottság tagjai: Dévay Lajos, Novoth József, Hamar Sándor, Nagy Sándor, Kéri Sándor. Az új tisztikar megválasztása után következett 12 fiatal tag felvétele. Dévay Lajos református esperes-lelkész igen szép beszédet tartott az ifjaknak, majd utána letették az esküt. A költségvetés összeállítását után Petromarkov Milos községi jegyző a tűzoltóság fontosságáról és önfeláldozó áldozatkész munkájáról mondott igen szép beszédet, majd a közgyűlés a legteljesebb egyetértés jegyében véget ért.

Hendel Mária nem tyuktolvaj, s nem felbujtó a fivére sem. A noviszádi törvényszéken tegnap délelött tárgyalták Vlások Milica titeli és Hendel Mária, valamint Hendel Fülöp bulykeszi lakosok ügyét. Vlások Milicát és Hendel Máriát azzal vádolta az ügyészség, hogy Hendel Fülöp felbujtására a mult év folyamán több gazdálkodótól baromfit loptak. Hendel Fülöp, a vádirat szerint, lopásra bujtogatta az első- és másodrendű vádlottat. A tárgyaláson Vlások Milica nem jelent meg, mire ügyét különválasztották. Hendel Mária és Hendel Fülöp bebizonyították ártatlanságukat, a bíróság a perbeszéd elhangzása után mindkettejüket felmentette a vád és következményei alól.

Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium, Noviszád, Kr. Petra II. 175. Telefon 24-26. A Vajdaság egyik legjobban felszerelt magánkórháza. Sebészet, belgyógyászat, szülészeti, orthopédia. Szabad orvos választás.

Meghalt Vész József. Budapestről jelentik: Vész József, a Pester Lloyd volt főszerkesztője, főrendiházi tag, 82 esztendőskorában Budapesten elhunyt.

Id. Korsos Zoltán pancsevői hírlapíró halála. Nemcsak Pancsevón, hanem az egész jugoszláviai magyar társadalomban megdöbbenést keltett az a hír, hogy id. Korsos Zoltán hírlapíró, ismert író, 63 éves korában Pancsevón meghalt. Id. Korsos Zoltán Siklóson született 1876-ban. Középkorait Pancsevón és Rimaszombatban végezte, majd Debrecenben jogot tanult. Debrecenben kezdett újságírással foglalkozni. A szerkesztőségben együtt dolgozott Ady Endrével. Mint jogász a pancsevői bírósághoz került. Onnan a városi szolgálatába lépett. Városi tanácsnok és polgármesterhelyettes lett. Huszonhárom évi városi szolgálat után nyugdíjba ment. »Ilus« címen regényt írt, amely a Kisfaludy Társaság pályázatán első díjat nyert. Ezt a regényt a Budapesti Hírlap adta ki. A háboru után Korsos Zoltán a Reggeli Ujság tudósítója volt, egyébként visszavonult úgy az irodalmi élettől, mint az egyéb nyilvános szerepléstől. Id. Korsos Zoltánt nagy részvét mellett temették el a pancsevői református temetőben.

A pacsi Önkéntes Tűzoltó Testület közgyűlése. Most tartotta a pacsi Önkéntes Tűzoltó Testület rendes évi közgyűlését. A gyűlést Nagy Albert elnök nyitotta meg, a parancsnoki jelentést Cibere Lajos parancsnok terjesztette elő. A jelentésből kitűnt, hogy a legénység a legnagyobb áldozatkésztséget tanúsítja és hogy az 1939-es évben két nagyobb tüzeset volt. Magyarév Szávó pénztárnok jelentése szerint a bevétel az elmúlt évben 11614.35 dinár volt, a kiadás 5153 dinár, pénztármaradvány 6461.35 dinár. A felügyelőbizottság jelentése után a közgyűlés megadta a régi vezetőségnek a felmentvényt és megejtették a választást. Az új vezetőség a következőképpen alakult: elnök: Magyarév Szávó, parancsnok Nagy Albert, alparancsnok Onori József, szakasparancsnok: Krsztics György, pénztárnok: Csányi Károly, titkár: Szakács József, választmányi tagok: Cibere Lajos, Onódi József, Marton Antal, Nagy Lajos, Dragics Jován, Rózsa Sándor, Cindrik Sándor, Takács Lajos, Csányi Ferenc, Tóth Ferenc, Kiss Vilmos, Szép József, Nagy Sándor, Törjék Lajos, Horváth Dániel, Ortó János, Seffer József, Bogár Dániel és Szombati Bálint. A közgyűlés elfogadta az 1940 évi költségvetést, a költségvetés 14261.35 dinárt tesz ki, az összeget torony építésre, gázmaszkák beszerzésére, azbeszt ruhák és új szerek beszerzésére fordítják.

Uj olcsó rőfös üzlet

Ez kellett nekünk és most megnyit!

Vászon, kanavász, damaszt, damaszt grádli, pupelin, zefir, klott. **Krepp és tenisz partetok, flanellek** gyönyörű nagy választékban és olcsóbban mint valaha.

Jöjjen és vételkényszer nélkül tekintsen szét üzletemben

Plavšić Petar

NOVISZÁD, Kr. Petra II. (Futaki ut) 62

Asztalfoglalás a noviszádi Daloskör népviseleti báljára

A Daloskör szombatesti népviseleti bálja iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség el akarja kerülni az esti tolongást és ezért lehetővé tette asztalok előjegyzését. Az asztal előjegyzésnél azonban meg kell váltani a tizdínáros belépőjegyeket is, mert csak ebben az esetben tartják fenn az asztalt. Előjegyzés Ábrahám János könyvkereskedésében és a Daloskör otthonában történik.

A rendezőség kéri a közönséget, azokat is, akik asztalt foglaltak, hogy szombaton este legkésőbb fél tíz órára jelenjenek meg, mert csak ebben az esetben tudja biztosítani a foglalt asztalokat.

«(★★★)»

A velikapszanicai »Jugoszlóvenszka Csitaonica« közgyűlése. Velikapszanicáról jelentik: A helybeli »Jugoszlóvenszka Csitaonica«, a piszanicai és környéki magyarok egyesülete most tartotta rendezévi közgyűlést, amelyen megállapítást nyert, hogy a kör életképes. A jelentésekből kitűnt, hogy az Olvasókör múltévi bevételé 6245 75 dinár volt, a kiadás 5403 dinár. Elkészítették az 1940/41 évi költségvetést, amely 4700 dinár bevételt és ugyanannyi kiadást irányoz elő. A jelentések elhangzása és elfogadása után megválasztották az új vezetőséget. Elnök lett: Molnár Lajos, titkár Bozsó-Horváth József, alelnök Dávid József, pénztáros Jungvirt Lajos, jegyző Bagladi József, háznagy Tóth Vendel. Választmányi tagok lettek: Csokonai Mihály, Bellai Ernő, Nagy Ferenc, Szarka János, Kovács Géza és Horváth Lajos, az ellenőrző bizottság tagjai Gyurkovics Ernő ref. lelkes, Bagladi Mihály és Beck József lettek.

Pucsik Jóska karriérje. A Noviszádon szereplő dunabánsági színtársulat ma, csütörtökön este Szto-dola Iván »Pucsik Jóska karriérje« című szatiráját mutatják be. Szombaton, január 27-én Petrovics M. »Csucsuk Sztána« című darabját adják elő. A zenét a hetedik gyalogezred zenekara szolgáltatja. Az előadások este fél 9 óra-kor kezdődnek az Emlékoththonban.

Csantaviren is nagy sikert aratott a Muskátlí. A szubotici Olvasókör műkedvelői vasárnap Csantaviren vendég szerepeltek Cziráky - Fetter Imre Muskátlí című kitűnő népszínművével. Az előadás a Sakk Klub rendezésében a Dankó-féle vendéglő szorongásig telt színháztermében volt. A Muskátlí iránt Csantaviren és környékén olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyeket már napokkal az előadás előtt elkapták. A mintegy 600 főnyi közönség zúgó tapsokkal kísérte az előadást, majd minden táncszámot megisméltetett. Az előadás minden tekintetben nagy sikert aratott. A második felvonás után Garay Béla felolvasta a szerzőnek a csantaviri közönséghez intézett üdvözlő táviratát. Előadás után a jelenvoltak aláírásokkal ellátott üdvözlő levelet küldtek Cziráky-Fetter Imrének. A jól sikerült előadás után reggelig tartó tánc következett, amelynek folyamán gyűjtést rendeztek a zsitkovici tűzkárosultak javára és 232 dinárt gyűjtöttek. Az összeget eljuttatták a zsitkovici magyarokhoz.

SZINHÁZ-FILM

Mi újság a filmvilágban?

»Szárnyas dandár« — új magyar film. Az új magyar film, amelyet Csepregy Jenő kitűnően rendezett, igen aktuális. A háború veszélyei között élő társadalom keresztmetszete. Az életben

kötelességeit teljesítő polgárról és katonáról szól

s a témát szolid művészetű finom eszközök érzékeltetik. A szereplők egytől-egyig kitűnők. A sok névtelen szereplő között — katonák, mentők, pilóták — valóban több értékes epizódalakítást láttunk. A főszereplők közül emeljük ki Hidvéghy Valéria természetes, közvetlen nőiességét és Rajnay Gábor uri férfiasságát.

Az »Erzsébet« — filmen. Az elmúlt magyar színházi évad átütő, nagy operettsikere volt. Komoly törekvések közelítették a zenés drámai játék felé. Tudvalevő, hogy az operett főszemélye Erzsébet királyné nemes alakja és a bécsi udvarban mindinkább elviselhetlenné vált tragikus életének egyes epizódjait vitte a színpadra. Egy új magyar filmvállalat, az »Imago«, amelynek egy eddig ismeretlen filmproducer, Rostaházy Károly a vezetője, az operett megfilmesítését határozta el és az erről szóló jogot már megvásárolta. Mint értesülünk, a filmkönyv

egészen másképpen építi fel a mesét,

de a keretet, több ötletet és néhány ismertebb zeneszámot megtart. A szerződötési tárgyalásokra már a napokban, míg a forgatásra valószínűleg február első napjaiban sor kerül.

»A nőnek mindig sikerül« — ez a »Hunnia Mester Film« legújabb produkciója. Néhány hónappal ezelőtt készült, de csak most mutatják be.

Vidám farsangi meglepetésül,

hogy az európai háború nyomorúságát a budapesti közönséggel elfeledtessék. Egy sereg vidámság, groteszk bohóság, burleszk komikum van a darabban. Mindez ujszerűen és az eddigi sablontól teljesen el-

A »Senki Földje alattvalói«. Gogics Radoszláv és Sztéfánovics Ceko Beográdban könyvet adott ki »Senki Földje alattvalói« címen. Az érdekesen megírt novelláskötet iránt noviszádi szerb irodalmi körökben is szép érdeklődés nyilvánult meg.

Jólsikerült a petrovgrádi Rádnicski S. K. jelműbálja. A petrovgrádi Rádnicski Sport Klub hagyományos farsangi jelműbálját szombaton este rendezte a Centrál-szálló összes termeiben. A termeket zsúfolásig megtöltötték a mulatnivágyók és a kora reggeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban. Nagy sikere volt a szebbnél-szebb jelmezeknek, amelyek közül több értékes díjat nyert. Mindent összegezve: a Rádnicski idej farsangi bálja is, mint az előző években, mind anyagi, mind erkölcsi szempontból kitűnően sikerült.

ütően. A forgatókönyv kitűnően sikerült. Az új magyar regényirodalom egyik kitűnősége: Kolozsváry G. Emil írta. A főszereplők: Turay Ida, Tolnay Klári, Páger és Pethes kitűnők. A darab mindvégig mulattat és ez nemcsak a nőknek, de minden látogatónak sikerült.

Egy amerikai »francia« film. Hollywood egyre többet tanul a francia filmgyártástól. Maholnap a Kaliforniában készült »párizsi« vigjátékok jobbakk lesznek az eredetinel. Egy ilyen filmalkotás a Paramount legújabb produkciója, az »A férj közbeszól«, amely enyhe karrikatura jellegén túl, pokolian mulattató szatíra. A film sablonosan kezdődik. Egy kis táncosnő, nagy estélyi ruhában Monte Carlóból a párizsi nagy pályaudvarra érkezik. Ettől a sablonos elindulástól tovább,

a nézőnek valósággal fogalma sincs, mi fog a következő jelenetekben történni.

A meglepetések egyre fokozódnak. Egy unalmas zenei estély háttorzongatóan mulattató Chopin-karrikatúrába fullad, a soffőr megőrül, közben kalapokat próbálnak és a nagyamára hivatkoznak. Mindezt olyan meglepő természetességgel, ötlettel, hogy a néző eltejejt, hogy moziban van. Nem is csoda. Claudette Colbert és Lyonel Barrymore a főszereplők.

Gulliver utazásai — rajzolt filmen. A »Hófehérke és a hét törpe« világsikerén felbuzdulva, Max Fleischer, egykor Walt Disney munkatársa, most pedig egyik legerősebb konkurense, egy sereg tehetséges, fiatal rajzolóval Swift örökbecsű regényéből a »Gulliver utazásai«-ból színes, rajzos filmet készített.

Fantasztikus színekből és epizódokból bontakozik ki benne a törpék és az óriások világa.

Hogy a film valóban elsőrendű, művészi teljesítmény, mi sem igazolja jobban, mint az a most ideérkezett amerikai kábeljelentés, hogy New-York hat vezető mozijában január elseje óta szakadatlan sikerrel forgatják.

Kabaré-est Budiszaván. Budiszaváról jelentik: A budiszavai Első Polgári Dalegyelet műkedvelői január 21-én kitűnően sikerült kabaré-estet rendeztek. Színre került három egyfelvonásos, A motor, Boldogság és a Lacikonyha című bohózat. A szerepeket teljes sikerrel alakították Mándics Katica, Vengrin Mariska, Kovács Katica, Horváth Katica, Szabó Tamás, Masa József, Szabó József, Gion József, Jámor Imre, Borza János, Vasas János, Milánovics Sándor, Jankovics Pisti, Szajkó Ferenc, Ikotin György és Horváth János. Az egyfelvonásosok után az énekkar több énekszámot adott elő a közönség zúgó tapsa mellett. A rendezésért és az énekkar vezetéséért Masa Péter tanítót minden dícséret megilleti, sugó Szekeres János volt.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a noviszádi külső Katolikus Olvasókör

népviseleti bálja iránt

A noviszádi Epres uccai Katolikus Olvasókör — mint ismeretes — vasárnap este rendezte meg hagyományos nagy népviseleti bálját. A mulatságra nagyszabású előkészületeket tesznek. Az egyesület nagytermet gyönyörűen feldiszi. Az egyesület törzsközönségének nagyrésze színpompás magyar viseletben jelenik meg, de látható lesz más nemzeti viselet is. A bál iránt Noviszád egész magyarsága körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. Bizonyos, hogy a külső kör család as jellegű magyar mulatságra lesz az idény egyik legsikerültebb rendezése.

A bálon a legszebb népviselettel rendelkezők között három díjat osztanak ki.

Hatalmas sikert aratott a szentai műkedvelők Szatíribecen

A szentai Kis Szent Teréz Énekkar messzekenyeiken ismert kitűnő műkedvelő együttese vasárnap este a szatíribecsei közönséget örvendeztette meg pompás előadással. A római Katolikus Iparos Legényegylet rendezésében színrehozta Szilágyi László és Budai Dénes: Csárdás című három felvonásos operettjét. Az előadást nagyszámu közönség nézte végig, amely az egyes jelenetek után megérdemelt óvációban részéltette a szereplőket. A női szereplők közül Fazekas Piroska aratta a legnagyobb sikert Joli szerepében. Minden mozdulata a kiforrott, szerepét tökéletesen átérző műkedvelőt árulta el. Egyike volt az előadás főerősségének. Oláh József mint Józsi korcsmáros nyújtott nagyszerű alakítást s ragadtatta el játékaival a közönséget. Hasonlóképp nagy sikert aratott Szalay István Vurm Jani szerepében. Ugyancsak elsőrendű műkedvelői tudásról tettek bizonyosságot Kovács Ilonka (Virág Rozika), Forgács Lászlóné (Yvette és szobalány), Huszágh Kató (német nő), Árpády János (gróf Vécsey), Remete Mihály (Guszta herceg), Oláh Ferenc (Acsay Pista), Burány Böske (páholyrendező). Nagyon jó alakítást nyújtottak még: Hanák Ferenc (Rígó Marci primás), Máthé István (Svedberg kapitány), Bilicki János (páholyos), Kelemen Árpád (vendég-lős), Kontra Jenő, Garaba István (pincérek), Huberth Mihály (német férfi).

A görllök szintén nagy tetszést arattak: Csikós Bözsike, Tóth Lilike, Huszágh Babi, Beretka Juci, Gyurcsik Magda, Burány Böske. A szindarabot a szentai műkedvelő zenekar kísérte simulékonyan. Vezényelt Gere Károly. Az előadást sok hozzáértéssel Oláh József és Tóth Gyula rendezték.

«(★★★)»

A moravicai Iparcsbál sikere. A sztaramoravica i iparosok bálja a legnagyobb siker jegyében zajlott le a Polgári Kaszinó nagytermében. A táncmulatságon igen sok vidéki vendég is részt vett, akik a legjobb hangulatban egészen a kora reggelig szórakoztak.

Nagy sikere volt a petrovgrádi Evangélikus Nőegylet műsoros-estjének. A petrovgrádi »Gusztáv Adolf« Evangélikus Nőegylet január 20-án este rendezte kézimunkasorsolással egybekötött műsoros estjét a Vojvodina szálló színháztermében. Az estély minden tekintetben kitűnően sikerült. A műsort Rózsa Jenő üdvözlő szavai vezették be, majd Takács Dusi tangódalt adott elő kedvesen. Osztó Bözsi és Rózsa Jenő humoros énekes táncoktatóse nagy sikert aratott. Schemmel Lidike két ének-számmal kedveskedett a közönségnek, Molnár Károly hegedűszámai művészi esemény volt. Feketics Csibi tiszta szopránja zúgó tapsvihart aratott. Az egyfelvonásos bohózatokban Schemmel Lidike, Eppler Elizke, Krumenacker Hertha, Buschbacher Márton, Hampammer Ferenc, Molitor Miklós, Steyer Ernő, Ágoston Jolán, Báthory Margitka, Takács Dusi, Nagy László, Buttel Domokos és Nyárai Rezső kitűnően szerepeltek és sok tapsot arattak. A mulatságos jeleneteket többször kénytelenek voltak megszakítani a szereplők, mert a nézők kacagása elnyomta beszédjüket. Az egyfelvonásosok után Mihálikovics Ferenc és Rózsa Jenő stepp-táncot mutattak be olyan sikerrel, hogy ismételnök kellett. Kecskeméthyé Báthory Piri tangódalt, majd magyartótát énekelte komoly sikerrel. Takács Dusi és Ivanitza Nándor gyönyörű magyar népviseletben énekes-táncos jelenetet adtak elő és újlag meghódították a közönséget. Olyan temperamentumos csárdást senki nem táncol a világon, mint amilyent ők. Az est fergeteges tapsorkánál ért véget.

KÖZGAZDASÁG

A V. B. derüs cikke az áruhalmozókról

A Völkischer Beobachter hasábjain Leo Schödl érdekes cikket írt »Halmozás — de ésszel« címmel. »Ismerünk egy embert — így kezdte cikkét a német újságíró — aki az utóbbi hetek során 27 fogkefét vásárolt össze és helyezett tartálékba. Nem lehet tudni, mondta, mi jöhet még ezután. A sörte egy szép napon kifogyhat és akkor unokáim és ükonukáim kénytelenek lesznek majd rendes szájjapó-lás nélkül felnőni. Ismerünk egy könyvelőt is, aki

egyszerre 6 csontfűrész-t vásárolt.

Nincs ugyan szüksége rájuk, de ma még lehet csontfűrész-t kapni és senki sem tudja megmondani, hogy egy-két éven belül nem változik-e meg ez a helyzet. Ezzel szemben van egy mészáros ismerősünk, aki hasonló okból fél tucat töltőtollat szerzett be egyszerre, csaknem valódi aranyhegygel és jótállással...«

Leo Schödl hangoztatja ezután, hogy kétségtelenül azok a legostobábbak, akik készpénzt és bankjegyet halmoznak össze otthon, harisnyába, vagy párnákba teaurálják, vagy pedig a fehérnemű-szekrénybe dugják. Ezeknek ugyanis sejtelmük sincs

a modern betörők módszereiről.

Főlemlíti Leo Schödl annak a két agg bécsi nővérnek az esetét is,

akik nemrég a Brunnergasse-i lakásukon elétek és haláluk után 22.000 márkát találtak felhalmozva lakásukon, az ágyba fejtve. Csoda, hogy a tűz megkímélte a bankjegyeket.

A minap a bécsi bíróság három-izben súlyosan megbüntette azokat, akik megokolás nélkül készpénzt halmoztak fel. Erre a hírre valószínűleg megrohanták a betevők a bankokat és

többmillió márkát helyeztek el takarékkönyvükre.

Miután a mostani háboruban fel sem merült a fizetési moratórium gondolata, mint az elmúlt világháboruban, a pénzüntézetek minden fizetést pontosan teljesítenek s a jogos hitelkérdéseknek is helyet adnak, csak az infláció réme készítheti az embereket hasonló cselekedetekre, holott, ha valaha inflációra kerülne a sor, a fehérnemű-szekrénybe eldugott pénz is elértektelenedik s nem gondolnak arra, hogy cselekedetükkel ők maguk idézhetik elő az inflációt.

»Nem, nem — fejezi be cikkét a V. B., — ha már halmozni kell, akkor inkább fogkefét, csontfűrész-t és töltőtollat halmozzunk. Ez esetben sem vagyunk teljesen védve a tűz és a lopás veszedelmétől, de legalább az államügyészség részéről biztonságban vagyunk.«

Olcsó kölcsönt kapnak a kisiparosok

Az ipartestületek értekezletet tartottak Bácskopolán

Bácskopoláról jelentik: Vasárnap Bácskopolán értekezlet volt, amelyen résztvettek Bácska-Topola, Sztara-Moravica, Pacsír, Csantavir, Feketics, Szekics és Mali Igyos ipartestületének képviselői, valamint Fiszter Gusztáv, az Iparkamara iparos szekciójának elnöke és Precsics Kálmán, a szubotici ipartestület elnöke. A gyűlést Kis-károly János a topola-bajszai Ipartestület elnöke nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket, majd megkérte az iparkamara elnökét, ismertesse a legújabb rendelkezéseket, valamint, hogy az iparkamara egyes ügyekben milyen álláspontot foglal el.

Fiszter Gusztáv elmondotta, hogy az iparos szekció állástfoglalást már előbb

az ipartörvény 221. szakasza ellen,

amely kimondja, hogy nem szűnik meg a munkaviszony munkás és munkaadó között, ha az egyik fél katonai szolgálatra bevonul. Ezután részletesen ismertette az új adónovella rendelkezéseit, különösen azokat, amelyek érzékenyen érintik az iparos társadalmat, továbbá a súlyos büntetéseket, amelyeket ez az új adónovella előír. Majd röviden vázolta a javaslatokat, amelyeket az iparkamara az ország többi kamaráival egyetértve terjesztett az illetékes minisztériumok elé és ismertette a lépéseket is, amelyeket az iparos társadalom terheinek könnyítése érdekében

A fejedelemasszony a kényszerűség szempontjából fogta föl a dolgot és inkább furának találta a helyzetet, semmint méltatlannak. Már hat óra volt s a kapu felől nagy fegyverbeli kiáltások és sűrű lödöbögés hangzott föl.

— Itt az ezredes! — szölt Kertzl. — Ne késekedjék, fenség. Kérem a köpenyét és a nagykendőjét!

A fejedelemasszony ledobta magáról a felsőgunyát s úgy ruhástól bebújt a hatalmas lószórtakaró alá.

Kertzl becsukta az ablaktáblákat s Berzeviczyt magával vonva kifelé indult.

A fejedelemasszony fölemelte a fejét.

— Meddig kell vesztegelnem itt, hadnagy ur? Borzasztó meleg ez a takaró, attól félek, megfulladok alatta!

— Hiszen nem muszáj már most betakaródnia, fenség — mosolygott Kertzl — elég, ha akkor teszi ezt, ha a vizsgálat az ajtó felé közeledik.

— S honnét tudom majd, hogy a vizsgálat már közeledik?

— Az óriási lármából, fenség, amellyel a vizsgálat jön-megy. De már sietnem kell, hogy a tisztek sorába állva, fogadjam derék bácsikámat. Kezét csókolom, fenség asszony!

— Isten vele, sorstestvérkém s aztán vigyázzon, hogy bácsija föl ne emelje a takarót valahogy!

— Csak akkor teheti meg, ha előbb kétfelé hasít! — nevetett a fiatal hadnagy és Berzeviczyt el-sietett.

Eredeti történelmi regény a XVII. századból

(387)

Ugyanakkor, amikor Kertzl szobájába vezette a fejedelemasszonyt, Lehmann visszatért Rákóczihoz.

— Bocsásson meg, fenség, hogy az imént kissé türelmetlen voltam, — mentegetődzött. — Kertzltől rossz néven veszem, hogy mitsem szólt előzőleg a fejedelemasszony látogatásáról.

— Kérem, ne haragudjék rá kapitány ur, — mondotta a fejedelem. — A jó fiu azért nem szólt önnek, hogy ez a látogatás, ha kitudódik, egyedül az ő büne legyen!

— Ah, hát így áll a dolog! — világosodott meg Lehmann elméje. — Akkor hát rendben van. De a legfontosabbról elfeledkeztünk.

— Miről, kapitány ur?

— Az ablakrostélyról, fenség. Meg a reszelőről s a többi szerszámokról.

— Minden rendben van, kapitány ur. Nézze, a hiányzó vasrácokat viasszal póto'tuk. A legélesebb szem sem veheti észre a változást.

Lehmann alaposan szemügyre vette a rostélyt s meglegedetten bólintott.

— S a szerszámok?

— Rendes helyükön vannak, a kandalló fenekének egyik agyaglapja alatt, hamuval letakarva.

— S ezek az irások? Az írószerek?

— A vizsgálat idejére vegye magához, kapitány ur.

A fejedelem összehajtogatva átadta az iratokat Lehmannnak s a kapitány gyorsan zsebébe mélyesztette. Ugyane helyre jutott a tintatartó, meg a toll is.

— Erőltessen nyugalmat magára, fenség, — intette még Lehmann a fejedelmet, kifelé indulva.

— Nem kell, hogy erőltessen, — felelte Rákóczi — teljesen nyugodt vagyok.

Lehmann a küszöbön találkozott Berzeviczyval, aki most jött Kertzl szobájából.

— Jó, hogy jössz, Ádámka, — jegyezte meg Lehmann, — már éppen keresésemre akartam indulni. Befelé, öreg!

Betuskolta az apródot az ajtón s el-sietett.

Eppen ideje volt, mert már jött nagy garral fölfelé a lépcsőn az ezredes, egy öreg zászlótartótól és néhány altisztól kísérvé.

Megpillantva Lehmann, aki rá-vaszul úgy tett, mintha váratlanul

érte volna a főparancsnok betöpanása, — harsányan rákiáltott:

— Nos, mi újság, százados ur, honnét nyen korán?

— A szokásos reggeli ellenőrző-utamról, ezredes ur! — felelte Lehmann.

— Minden rendben van?

— Egyébként igen, csak Kertzl hadnagy urra van panaszom, ezredes ur.

— Mit tett már megint az a haszontalan fickó? — döbönt meg az ezredes.

— Méltóztassék bemenni a szobájába, ezredes ur, mindjárt látni fogja.

— Sorra keritem mindenesetre. Előbb végzek a rapporttal.

Az ezredes egy keresztfolysón át a nagyterembe ment, ahol már összegyűlekeztek a tisztek és az idős őrmesterek.

Kertzl bácsi végigmustrálta őket, aztán magához intette az unoka-öccsét.

— Három lépésnyire a hátam mögött, hadnagy ur! Egy percre sem távozhatik, míg el nem bocsátom.

Aztán megkezdődött a börtön-vizsgálat.

Az ezredes igazán lelkiismeretes-sen végezte a dolgát, oly alapos fürkészet alá vett mindent, hogy még az egérlükakba is bedöfkődött a kardja végével.

A szemle az udvaron kezdődött s úgy folytatódott befelé.

Az istállóban szemébe tűnt az ezredesnek a parasztszekér, amelyen ott üldögélt Miska, csöndesen pipázgatva.

dekében tett a kamara illetékes helyeken.

Közölte a továbbiak során, hogy a kamara erélyesen hozzájárult a mindjobban szaporodó kontárok letöréséhez. A kontárok elleni küzdelem céljaira az iparkamara száz-ezer dinárt bocsát az ipartestületek és a járási szolgabirodságokon működő ipari referensek rendelkezésére. Nagyon fontos ügyben hozott még az iparos szekció határozatot — folytatta Fiszter elnök — és pedig, hogy az állam révén kamatmentes hitelhez juthasson a kisiparos.

A kamaránál bizottság alakult és már ki is dolgozta a részleges terveket, amelyek szerint a legszegényebb kisiparosok kamatmentes kölcsönt kapnak az iparkamarától. Ezenkívül valószínű az is, hogy az állam a kisiparosoknak előnyös feltételek mellett megfelelő gépeket bocsát rendelkezésére.

Fiszter Gusztáv részleges jelentését a legteljesebb megelégedéssel vette tudomásul a konferencia és Kiskároly elnök köszönetet mondva az eddigi munkálatokért, az értekezletet bezárta. A legközelebbi hasonló konferenciát Sztaramoravican tartják.

□ Forgalmi adó tárgyalások Noviszádon. A noviszádi városi előjáróság ezúton értesíti az érdekelteket, hogy a forgalmi adó fizetésére kötelezettek névsorát január 20-tól 27-ig közszemlére tették ki a városi adóhivatalban. A forgalmi adó tárgyalást január 29-én és 30-án tartják meg a pénzügyigazgatóság elsőemeleti I. számú szobájában, mindazok részére, akiknek a javaslatait most teszik ki közszemlére.

A jugoszláv hajók tengerentuli rakományát jugoszláv kikötőkben vizsgálják át

Az ipari termelés egyre nyomászibb nyersanyagágonjai — Delszerbia gyapotkultúrája mindegyre aktuálisabb

— Saját munkatársunktól —

Beograd, január 25.

A délkelet-európai ipari termelés egyre súlyosbodó nyersanyag gondjai Jugoszláviát sem kímélik. Az egyik oldalon az egyre féktelenebb blokád-háború következtében kimaradó tengerentuli nyersanyagbehozatal, más részről az ország biztonsága érdekében fokozódó kettőzött munka áll szemben egymással: az érdekeket sűrűn követő tanácskozások sem tudnak tisztá helyzetet teremteni. A legfőbb gond a textilgyáraknak nyersanyaggal való ellátása, amelynek jegyében készült az új jugoszláv-török kereskedelem szerződés is. Öt millió kg. gyapotot kap Jugoszlávia Törökországból, amelyet cserébe elsősorban túlevélű faanyagot, vasuti talpát és vasércet ad. Ez az öt millió kg. azonban kis mennyiség.

Jugoszlávia ruházati iparának rendes, évi szükséglete legalább 25 millió kg.

A török gyapot külföldön is drága, mert a német kiviteli társaság egyre nagyobb árakat kínál és a török termelők amugy is túlzott igényeit növeleli. Mint már korábban megírtuk, Jugoszláviának az északamerikai Unió gyapotja fele ne meg a legjobban, ezért azonban dollárt kellene fizetni. A Narodna Banka illetékes körrel foglalkoznak most ezzel a kérdéssel és amennyiben a bank devizapolitikája lehetővé teszi, ha nem is egy évi gyapotszükségletet, de egy jelentősebb mennyiséget Amerikában kívánnak fedezni. Ezzel a nagyhorderejű kérdéssel egyre aktuálisabbá válik,

az éghajlati viszonyaival annyira megfelelő dellszerbiai gyapotkultúra elősegítése.

A kérdéssel német tőkésék is foglalkoztak, azonban az erre a célra alakult »Jugopamuk A. D.« a háború következtében minden kezdeményező munkát abbahagyott. A jugoszláv államnak kellene ezt a kérdést megoldani és megfelelő szervezettel a gyapotkultúrát elősegíteni. Ha Törökországban, sőt Romániában is, az erre vonatkozó kísérletek teljesen beváltak, akkor a dellszerbiai próbáltatványoknak sikerrel kell járnuk.

Az elmúlt napokban a jugoszláv bőrfeldolgozó ipar is tanácskozott. A kőművesek és a vezető cipőgyárak (Peko, Boston, Bajta és mások)

a nyersbőr árának maximálisát, valamint a kivitel teljes betöltését követelték.

A bőrkereskedők és a bőrtermelők ezt a követelést nem tartják indokoltnak és az ország nyersbőrkészleteit úgy a bőrfeldolgozásra, valamint a kivitel ellátására elegendőnek tartják. Döntés még nem történt. A bőrkivitel teljes betöltése a meglévő kereskedelmi szerződések következtében nehezen is lenne végrehajtható, de az armamaximálásnak — legalább a belföldi — komoly hívei vannak. A vasfeldolgozó ipar problémáiról a napokban írtunk. A szénhiány okaira is rámutattunk. A vasfeldolgozó ipar panaszaival rövid idő alatt a legorvosolható. Ujabb magaskemencék építése évekig is tartthat. Némi könnyítést hozhat azonban az ócskavasgyűjtés és az ócskavas behozatal. A szénhiánynak egyedüli oka a németországi szénmennyiségek teljes kimaradása. Ez év tavaszán 40.000 vasuti kocsi sziléziai szénnek kellett volna az országba érkezni, de Németország háborús gondjai és háborús gazdálkodása következtében erről a mennyiségről teljesen le kell mondani.

sa következtében erről a mennyiségről teljesen le kell mondani.

A jugoszláv nyersanyag gondok némi könnyítése érdekében, a külügyi kormány igen előrehaladott tárgyalásokat folytat Angliával arról, hogy a blokád nyomása alól mentesüljenek a hajók ellenőrzési módszerét a jugoszláv hajókra is alkalmazzák. Ez annyit jelentene, hogy az óceánjáró jugoszláv hajónak nem kellene az angol ellenőrző hivatalban befutni, hanem

a rendeltetési kikötőben az angol konzulátus személyzete vizsgálná felül a rakományát.

Ez a módszer a tengeri szállítás tartamát erősen lerövidítené, ami hatalmas költségmegtakarítással járna. Illetékes helyen meg vannak győződve arról, hogy az angol külügyi hivatal Jugoszlávia kérését teljesíti.

— Nagy érdeklődés előzi meg a bács-topolai Gazdakör közgyűlését. A bács-topolai Gazdakör az asztmánya legutóbbi ülésén — amint azt már jelentettük — tíz rendes tag írásbeli előterjesztése alapján a január 28-án megtartandó közgyűlés napirendjére tűzte a szombori Gazdasági Egyesülettől való elszakadás kérdését. Az elszakadást azzal indokolták, hogy a topolai Gazdakör évi 4—5000 dinárt fizetett be tagdíjai után az anyaegyesületnek és ellenszolgáltatásul csupán néhány gazdasági tartalmu körlevelet kapott, ha pedig az anyaegyesület valamely tagját értekezletre vagy tanácsadásra hívta meg a Gazdakör, ugye ezért minden alkalommal szépszegű napidíjakat és utiköltségeket számoltak fel. Tekintve, hogy a bács-topolai Gazdakör 28 évvel ezelőtt alakult és azóta állandóan a Bácskai Gazdasági Egyesület kötelekébe tartozik, összesen mintegy 90.000 dinárt fizetett az anyaegyesületnek. A közgyűlés iránt — amely január 28-án délelőtt 10 órakor kezdődik a Tölgyes-féle vendéglőben — a gazdaközönség körében nagy érdeklődés nyilvánul.

— Miféle szekér ez? — kérdezte az ezredes Lehmanntól.

— Ez a szekér alkalmasint összefügg a hadnagy ur csinyjével, — mutatott rá Kertzl hadnagyra Lehmann.

Az ezredes nádpálcájával ráütögetett a szekérre.

— Ez a jármű a további intézkedésig itt marad! — ordított rá az őrmesterre, aki az istálló parancsnoka volt.

Aztán nagy dérrrel-durral tovább vonult.

Rákóczi udvariasan, de egykedvűen fogadta az ezredest, aki az ő börtönében különös gonddal vizsgált meg mindent, de persze semmi gyanusát sem talált.

— Nos, van valami panasza, vagy kívánsága a fogolynak? — kérdezte Rákóczitól.

— Semmi, ezredes ur, — felelte a fejedelem.

— No, derék, — dörögte a vén katona s az ablakhoz lépett. — Egészen szép kilátás nyílik innét, — szólt alátékteljesen.

— Csak az a vasrostély ne volna az ablakon! — mondotta Rákóczi vakmerően.

— No persze, legjobb volna ugye, ha mindjárt leszedetném? — harsogta az ezredes. — Aztán már nem kellene más, csak egy jó hosszú kötél, egy álkulcs a vadaskert ajtajához s aztán illaberek, nádak, erek, ugy elpárolognánk, mint az éjjeli kőd.

Rákóczi állónak találta, hogy egy mosollyal jutalmazza ezt az öncélűt s a tiszték is mosolyogtak.

— Na, ugy látom, itt minden rendben van, — szólt elégedetten Kertzl, aztán Rákóczihoz fordult.

— Én most szabadságra megyek, uraim s remélem, hogy ha visszatek, önt már nem találom itt!

Rákóczi nem állhatta meg, hogy így ne válaszoljon:

— Én is remélem, ezredes ur!

A fejedelem börtönéből Kertzl hadnagy szobája felé indult az ezredes, Lehmann, Kertzl és az egész kíséret utána.

A folyosón már ismét más katonák öröködt, aki az éjjel történetekről nem tudott semmit.

— Nos, fickó, a fogoly nyugodtan viselkedik? — szólította meg a katonát az ezredes.

— Nyugodtan, ezredes ur! — felelte a dragonyos. — Eddig még nem volt vele semmi baj.

— Hát csak nyitva legyen a szemek, mert ha a fogoly ki talál a játszani az éberségeteket, ez az életetekbe kerülne.

— Igenis, ezredes ur! — felelte bambán a katona.

— Most a tiszt urak szobái következnek — rendelkezett az ezredes. — Első a Kertzl hadnagy uré.

— Legelőbb hamarabb tulesünk rajta, — gondolta magában Kertzl. Az ajtó előtt az ezredes megállt.

— Csak a százados ur, ön és a hadnagy ur jön velem, — parancsolta, — a többiek kint maradnak a folyosón.

A kíséret dobogva félreállott, az ezredes pedig benyitott a szobába.

Lehmann és Kertzl utána ment, a hadnagy maga mögött becsukta az ajtót.

A szobában félhomály derengett. — Százados ur, kérem, — szólt az ezredes —, csnáljon világosságot.

A százados halkán az ablakhoz ment és szétvonta a függönyt.

A szoba megvilágosodott.

Az ezredes pillantása egyenesen az ágyra esett: nem csalódott tehát, csakugyan egy nő feküdt az unokaöccse ágyában!

Kertzl is odapillantott a bácsija válla fölött s megröppenve látta, hogy a fejedelemasszony, a vizsgálat megérkeztéről mitsem sejtve, nyugodtan és mélyen alszik az ágyban.

Persze, az ébren, beszélgetéssel eltöltött éj után elnyomta a fáradtság és az álom! — gondolta Kertzl.

Hogy az ágyban nő fekszik, az már az ajtóból látható volt. A széthulló, aranyzóke haj, a szabályosan emelkedő kebel nem hagyott főt eziránt semmi kétséget.

Az ezredes pár lépést tett az ágy felé.

A fejedelemasszony még mindig aludt és nem volt betakarva!

Kertzl hirtelen elébe kerülve az ezredesnek, az ágyhoz rohant s kezébe kapta a takarót.

A gyors léptek zajára a hercegnő fölpillantott s Kertzl és a takaró láttára fölébredt.

— Itt a vizsgálat? — susogta álmosan.

— Itt, igen — felelte Kertzl — s most engedje meg, hogy betakarjam.

A hercegnő válaszul lehunyta a szemét és Kertzl ráborította a takarót.

— Nos, hadnagy ur, micsoda dolog ez? — ripakodott rá az ezredes, nagy szigorúságot szinkelve. — Megint egy »sógornő«, mi?

— Bocsásson meg, ezredes ur, — felelte a hadnagy, — valóban sógornőim egyike tisztelt meg a látogatásával.

— S miért takarta le a kis rokont?

— Mert társaságbeli hölgy s nem akarja, hogy ráismerjenek.

— Az ördögbe is, hadnagy ur, — pattogott az ezredes, — a Kertzlek családfáját én is ismerem s eddig úgy tudtam, hogy csak mi ketten alkotjuk a familiát, mi pedig mind a ketten nőtlenc vágyunk. Honnét a csudából szerzi be ön állandóan ezeket a csupa fiatal, hol barna, hol szőke sógornőket, akiket nekem is ismernem kellene, akiket azonban rendszerint csak itt fedezek föl, átutazóban az ön takarója alatt?

— Könyörgöm, ezredes ur, — szólt komikus kétségbeeséssel a hadnagy, — ne méltóztassék tovább feszegetni a dologot. Megsértene a hölgy érzékenységét, aki abban a hiszemben van, hogy ő az egyetlen sógornőm.

Az ezredes nádpálcájával megfenyegette a hadnagyot, akben legjobban életvidor pajzanságát szerette s aztán csendesebb hangon így szólt:

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számítan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

62 közlemény

Negyedik rész Számítan

3) Egy munkás heti keresete (6 nap) 216 din. Mennyit tesz ki a napszáma.

$$\begin{array}{r} 6 \text{ nap} \quad 216 \text{ din.} \\ 1 \text{ nap} \quad x \text{ din.} \quad (\text{válasz: kevesebb}) \\ x : 216 = 1 : 6 \\ 6x = 216 : 1 \\ x = 36 \end{array}$$

A napszáma 36 din. tesz ki.

4) Egy pék 4 kg. kenyérhez 12 dkg. sót használ el, mennyi sóra lesz szüksége 39 kg. kenyér sütéséhez?

$$\begin{array}{r} 4 \text{ kg.} \quad 12 \text{ dkg.} \\ 39 \text{ kg.} \quad x \quad (\text{válasz: több}) \\ x : 12 = 39 : 4 \\ 4x = 12 : 39 \\ x = 117 \end{array}$$

Szüksége lesz 1 kg. és 17 dkg. sóra.

5) Egy kovácssegéd havonta 675 din. keres. Mennyit keres 13 nap alatt?

$$\begin{array}{r} 30 \text{ nap} \quad 675 \text{ din.} \\ 13 \text{ nap} \quad x \text{ din.} \quad (\text{válasz: kevesebb}) \\ x : 675 = 13 : 30 \\ 30x = 675 : 13 \\ x = \frac{675}{13} : 30 \\ x = 292,50 \end{array}$$

13 nap alatt 292 din. és 50 parát keres.

AZ ÖSSZETETT ARÁNYLATOK

Az oly aránylatot, melynek egyik oldala egy arány, a másik oldala pedig több arányból áll, **összetett aránylatnak** nevezzük.

$$\text{Igy } 72 : 18 = 24 : 36 \\ \frac{48}{9} : \frac{24}{3} = \text{összetett aránylat}$$

Míg minden egyszerű aránylatnak csak 4 tagja, u. m. két belső és két külső tagja van, addig minden összetett aránylatnak kettőnél több belső és külső tagja van. A tagok száma mindig az alkotó arányok számától függ. Ha az összetett aránylatot 3 arányból képezzük, úgy annak 3 belső és 3 külső tagja lesz, ellenben ha az 5 arányból áll, akkor annak 5 belső és 5 külső tagja van.

Oldjuk meg a következő aránylatot:

$$x : 4 = 6 : 8 \text{ Ezen aránylat akkor lesz helyes, ha} \\ 2 : 3 \text{ a belső tagok szorzata egyenlő a} \\ 6 : 2 \text{ külső tagok szorzatával, azaz}$$

$$\text{ha } x : 832 = 4626 \text{ ebből} \\ x = \frac{4626}{832} = 6$$

E kifejezést szavakba foglalva mondhatjuk, hogy:

Az összetett aránylat ismeretlen külső tagjainak az értékét megkapjuk, ha a belső tagok szorzatát az ismert külső tagok szorzatával elosztjuk.

AZ ÖSSZETETT HÁRMASZABÁLY (Složeno pravilo trojno)

Az összetett hármasszabálybeli feladatok megoldása azonos az eddig említettekkel, csak hogy ezeknél a feladatban adott mennyiségekből összetett aránylatot kell képeznünk és ezt kell megoldani.

1. Pl. Mennyit keresne 37 munkás 42 nap alatt, napi 8 órai munka mellett, ha ugyanazon körülmények mellett 15 munkás 30 nap alatt, napi 10 órai munka mellett 1.350 din. keresett?

$$\begin{array}{r} \text{Ha } 15 \text{ m.} \quad 30 \text{ n.} \quad 10 \text{ óra} \quad 1350 \text{ dinárt keres.} \\ \text{akkor } 37 \text{ " } \quad 42 \text{ " } \quad 8 \text{ " } \quad x \text{ " " " " } \\ x : 1550 = 3715 \\ \quad \quad \quad 4230 \\ \quad \quad \quad 810 \\ x : 15.30 = 1350 : 37.428 \\ \quad \quad \quad 1350 : 37 : 428 \\ x = \frac{1350}{15.30} : 10 = 3729,6 \text{ din.} \end{array}$$

(Folytatjuk)

SPORT

A jugoszláv válogatott idejéi műsora

A VNSZ nemzetközi főtájkára, Kika Popovics, a jugoszláv válogatott futballcsapat számára az idén a következő mérkőzéseket kötötte le:

Március 31: Bukarestben Románia—Jugoszlávia a Duna-Kupáért, előmérkőzést a két ország ifjúsági csapata játszik. Ugyanakkor valamelyik jugoszláv városban a B-csapatok mérkőzések.

Április 14: Berlinben Németország—Jugoszlávia.

Szeptember 6: Beogradban Jugoszlávia—Románia a Duna-Kupáért, előmérkőzést az ifjúsági csapatok játszanak, ugyanakkor valamelyik román városban a B-csapatok mérkőzések.

Szeptember 29: Budapesten Magyarország—Jugoszlávia a Duna-Kupáért, ugyanakkor valamelyik jugoszláv városban a B-csapatok mérkőzése. Budapesti előmérkőzést valószínűleg az ifjúsági válogatottak játszanak.

November 3: Beogradban Jugoszlávia—Magyarország a Duna-Kupáért, ifjúsági előmérkőzéssel és valamelyik magyar városban a B-csapatok mérkőzése.

A fenti mérkőzéseken kívül a jugoszláv válogatott augusztusban alighanem a cseh-morva válogatottat látja vendégül, őszre pedig Olaszországban olasz—jugoszláv mérkőzést vettek tervbe.

A HUNGÁRIA SZUBOTICÁN ES OSZIJEKEN?

A pesti kékfehérek harmadik isztanbull mérkőzésükön 5:2 (1:0) arányban győztek a Besiktas nevű csapat ellen. A magyar csapat góljait Kardos (2), Vidor, Cseh és Müller rugta.

A Hungária, mint már megírtuk, meghívást kapott újabb két törökországi mérkőzésre, de Egyiptomba is valószínű azonban, hogy a Hungária ezeket a meghívásokat nem fogadja el, hanem megkezdi útját hazafelé. Ebben az esetben a kékfehérek kiszállnak szombaton Szuboticán egy mérkőzésre s vasárnap Oszijekre rándulnak ahonnan visszatérnek Budapestre. Szuboticán a Hungária ellenfele a Bácska lesz.

Rövid sport hírek

A moravicai Krivaja sportbálja. A moravicai Krivaja február 3-án szombaton este tartja sportbálját a Kurucz Lajos féle vendéglőben. A meghívók szétküldését a rendezőbizottság már meg is kezdte. Akik tévedésből nem kaptak volna meghívót, kívánságukat közöljék mielőbb a rendezőséggel.

A szuboticei alszövetség vidéki egyesületi vasárnap délelőtt 9 órakor Szuboticán, az Obilics-vendéglőben ismét értekezletet tartanak, amelynek tárgya azonos a decemberben megtartott értekezlet napirendjével. Arról lesz szó, hogy a szuboticei alszövetség vidéki első osztályát a földrajzi fekvésnek megfelelően két csoportba oszták-e vagy sem.

A múlt hétről, péntekről és vasárnapról elmaradt beograd barátságos mérkőzéseket most szombaton és vasárnap rendezik meg.

Von Cramm, volt németbirodalmi teniszbajnok, jelenleg Bernát herceg vendégeként Hollandiában tartózkodik.

Athénben vasárnap Athén—Szaloniki városközi futballmérkőzést rendeztek, győzött Athén csapata 3:2 arányban.

Locatelli híres olasz ökölvívó rövidesen Beogradban vendégszerepel, ellenfele Luka Popovics lesz.

A tekéző sport hírei

Szuboticei eredmények: Vojvodina—Napredak 215:141 és Obrtnik—Zanatlia 172—126.

A petrovaradini Dunav február 4-én déle 5-től 9 órakor az Antolics-vendéglőben tartja meg ezévi rendes közgyűlését.

A NOVISZÁDI VADASZ SZÖVETSÉG FELHIVTA TAGJAIT, HOGY TÉLEN TAPLALJÁK A VADAKAT

Mégis csak furcsa e jószívűség. Mely éhhaláltól óvja a vadat. De gatlás nélkül nyíltan vallja, hogy Vadat lelőni vadásznak szabad.

TANYAR TOBIÁS

5 Kérdés:

1. Hogyan hívják Olaszországban a zsandárokat?
2. Ki alkotta Petőfi budapesti szobrát?
3. Mi Ch lének leghíresebb kiviteli cikke?
4. Mi a legnagyobb newyorki operaház neve?
5. Ki nevezte el a zsenit Übermenschnek?

Válasz

tegnapi kérdéseinkre

Kérdés: Melyik híres cigányány élt II. Rákóczi Ferenc idejében?

Felelet: Cinka Panna.

Kérdés: Ki volt Lohengrin atyja?

Felelet: Parsival.

Kérdés: Mi a keresztneve Bovarynének?

Felelet: Emma.

Kérdés: Melyik magyar színigazgató lett öngyilkos?

Felelet: Vidor Pál a Népszínház igazgatója.

Kérdés: Ki a négy evangélista?

Felelet: Máté, Márk, Lukács, János.

BALI NAPTAR

JANUAR 25. CSUTORTOK: A temerini kereskedök bälja.

JANUAR 27. SZOMBAT: Katolikus Bäl a noviszádi Katolikus Otthonban.

Népviseleti bäl a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.

A szubotikai Magyar Olvasökör énekkarának bälja.

A noviszádi telepi Olvasökör älarcosbälja.

Farsangi magyar-bäl Szvetozär Mileticsen.

JANUAR 28. VASARNAP: A szentai Katolikus Ifjusági Egyesület kulturdélutánja.

A noviszádi Katolikus Olvasökör népviseleti bälja Epres-utcai otthonban.

A temerini iparosok bälja.

A szubotikai Katolikus Leánykongregáció teadélutánja a Városi Színházban.

A feketicsi Dalárda mükedvelöi előadják a Sárpapitykés közlegény operettet.

Az adai Katolikus Ifjusági Egyesület kabaréectje.

A szombori Magyar Nöegylet müsoros, táncos teadélutánja a Szlobodában.

A Bácskogradistei AK müsoros estje.

A kulai Keresztesek előadják a Pipackisasszony népszimüvet.

A szentai Rádnicski S. K. délutáni előadása.

FEBRUAR 1. CSUTORTOK: A topola-bajnai Ipartestület bälja. A szubotikai újságírók bälja. A szombori autókлуб elöbälja a Szlobodában.

Gazdabäl Temerinben.

FEBRUAR 2. PENTEK: A kupusznai ÖTT mükedvelöi előadják a »Vén bakancsos és a fia, a huszár« címü népszimüvet. Az előadást február 4, 5 és 6-án megismétlik.

A máliigyosi Bela Zvezda jelmezestélye.

A petrovszelöi Ipartestület mükedvelöi előadják a Torockói menyasszony vigjátéket.

A bajmoki iparosok bälja.

A kanizsai iparosok bälja.

FEBRUAR 3. SZOMBAT: NAK-bäl a noviszádi Katolikus Otthonban.

A »Mükedvelök bälja« a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.

A noviszádi Református Olvasökör farsangi lakodalmas bälja

A noviszádi Katolikus Olvasökör batyubälja.

„Orthopäd“ cipöket

minden fajósíábra, a leújabb mód-szerek szerint garanciával készít

Gái István, Szubotica Zeinjski tér 2

KENEDICH KÁROLY
angol úriszabó

SUBOTICA
Strossmayerova 11.

Nápolyt látni és meghalni? NEM! Inkább Adamovic „BISZERT“ inni és 100 évig élni!

Adamovic Aleksandar

borpláncsészete

Noviszád, Vilsonov trg 5. (Elite palota)

FIGYELEM! Legdivatosabb bälifruirak t, modern hajfestés és a legújabb arítás ondolást teljesen áram nélkül **SZTIPICS hölgyfodrásznál** készítsen. Szubotica, Fra Jasse trg. 15. Tel. 4-26

Órát, ékszerit,

rádiót, szemüveget, kerékpárt, varrógépet, csillárt, zseblámpát, batériát legolcsóbban ajánl! 359

KOLLAR - BAJMOK

Tözsde

BEOGRADI ERTEKTÖZSDE

Devizák: (kínálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim

Január 24.

London (egy font) 178.70—175.50, Páris (100 frank) 101.50—88.20, Newyork (100 dollár) 4485—4425, Genf (100 sv. frank) 1005—995, Milánó (100 lira) 226.5—223.45, Amszterdam (100 holl. frt.) 2388—2350, Berlin (100 márka) 1795 38—1778.12, Brüsszel (100 belga fr.) 756.744, Newyork magánk iring 5520—5480, Berlin magánk iring 1490—1470.

Allampapírok: 7%-os beruházási kölcsön — 98, 7%-os stabilizációs kölcsön — 97.50, 7%-os Hip. bank kötvény — 100.50, 8%-os külföldi kölcsön — 95, 7%-os kü földi kölcsön 88.50—87.50, 2 1/2%-os Ratna Steta 426—425, kötés 426, 6%-os beg uk 76.50—76, kötés 76, 6%-os dalmát agrár 70.50—70, kötés 70.50—70.

Részvények: Narodna Banka 7800—7450.

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Ujbuza, bácskai, Noviszád környéki 195—197, Szombor környéki 195—197, középbácskai 195—197, felsőbácskai 196—198, baranyai 195—197, tiszai uszály 199—201, bégai uszály 197—199, tiszai, csatornai uszály 197—199, felsőbánáti 194—196, débánáti 187—189, szerémi és szlavóniai 194—196. Rozs, bácskai 72 kilós 2%-os 152.50—155. — Arpa 64/65 kilós bácskai és szerémi 165—170, bácskai és szerémi tavaszi 68/69 kilós 187.50—192.50, baranyai tavaszi 69/70 kilós 192.50—197.50. Zab 150—152, Tengeri bácskai, öreg 136—137, bácskai új, garantált minőség 119—120, bánáti öreg 133—134, indiai paritásban öreg 136—137, indiai paritásban új garantált minőség 119—120, szárított bánáti 129—130, szárított indiai paritásban 132—133. Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás eg és g 295—305, kettes 275—285, ötös 255—265, hatos 235—245, hetes 205—215, nyolcas 130—135. Buzakorpa jutasákokban bácskai és szerémi 122—124 bánáti 119—121. Fehérbab bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 390—400. Sertészsír 25 kilós kánákban bruttonettóért 1550—1575. Irányzat: tartott. Forga'om: közepes.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasarnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terbeli.

URANIA MOZI, Noviszád

Vígjáték premiér:

Válás után

Luise Ulrich Hans Söhnker
Johannes Riemann

AZ IDŐ

változik, a »NÖVÉNYHARMAT«, a közismert ezerjő háziszere mindig ugyanolyan jó marad. Vigyázat! Ne fogadjon el utánzatokat. A »Növényharmat« csak zöld üvegekben valódi! Ara mindenütt 12.— dinár. 8239

HAZASSÁG

HAZASSÁG céljából megismerkedne: orvos, ügyvéd, mérnök, földbírtokos, kereskedő, gazdálkodó, iparos Arckepserét közvetít Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timisoara, Vacarescu 11. 454

KÉSZPENZ és nagybirtok hozománnyal férjhez menne csinos, fiatal, független ur nő. Komoly érdeklődőnek fevilágosítást ad Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timisoara IV. Románia. 453

ALLAST KERES

HAZVEZETŐNEK AJANLKOZIK Noviszád környékére, a háztartás minden ágában jártas, kitűnően főző, középkorú nő. Szíves megkereséseket »Házvezető« jelíggel a Reggeli Ujság kiadóhivatala továbbít. 470

ELADÓ

ELADÓ 26 da. ab 8 hónapos 40 kilogrammos berkshire süldő, napi árban A süldők o.tva és miskáro'va vannak Schick Kálmán, Torzsa. 475

KIADÓ olcsón szoba, konyha, speizből á ló lakás a Maszarikova 15 sz. alatt. Eladó két ház. Bővebbet: Buchmüller vasúzet, Noviszád, Kralja Petra II. 86. Czervész-ház. 478

KERESLET

NEGY KÖZÉPISKOLÁT VÉGZETT FIATALEMBER jófizetett kezdő álláshoz juthat. Ajánlatokat »Középiskola« jelíggel a Reggeli Ujság kiadóhivatala továbbít. 476

KÜLÖNFÉLE

FIAT Wanderer, D.K.W.

autó alkatrészek, felszerelések, gépkocsi képviselő AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD, Kralja Petra II. 64—84. Telefon 31.06

PIRELLI autógumi kapható luxus-és teherautókra August Kutalek, Noviszád, Kralja Petra II. 64—84. Telefon 31.06. 468

SZEPLÖT, pattanást hámlást, orrvörösdést és más arctisztatlanságot pár végely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár. Szubotica.

Dr. FILIPON CRÉME a legjobb és legkedveltebb nappali krém Ara helyben és vidéken 14.— dinár Apoteka Küchler. Vrsac. 2474

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak Noviszád. Postanszka 14. 7045

MINDEN nyelvü használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Papa, antikváriuma, Noviszád. 8269

»HOLLYWOOD« néven új cukrászda nyílt Noviszádon, Boulevard Kralvice Marije 2. sz. a'att, a Mat'ca épületében Csakis elsőrangú cukrászsütemények. Noviszád lakóságának kedves találkozó helye! 229

HAZAKHOZ megyek olcsón női és férfi fehérneműt varrni és javítani. Cim a kiadóban. 427

OSKAVASAT, fémet, gépeket öntvényeket vesz, elad Jeremics Branimir, Ruzska ucca 37, Noviszád. 8172

TÜZHELYEK. kályhák legolcsóbban SZENES vasüzletben SZUBOTICAN.

NOVISZÁDON házat, telket, földet a legjobban »Ingatlanforgalmi Iroda« utján vehet, Zselyeznicska 1. Telefonszám 21-51. 477

Utazóújság, redikült, iratújság legolcsóbban Klopka bórúdsánél Noviszád, Pasiceva 12

Uj, modern frizura kreációk:

„SALON ELLA“

NOVISZÁD
Kr Petra II 82

Cserelje ki régi motor- és világitó-biztosítékjait a mi felülmulhatatlan EMASOR BIZTOSITEKAINKKAL. Nincs többé rövidzárlat, nincs rövidzárlat okozta tűz, gazdaságosság az áramfogyasztásban. Biztosság a motoroknál és megőrzi a motort a kégéstől. Rádiókészülékeknek nincs többé zavar, szelektivitás és más nagy, célszerű és gazdasági előnyök. Kérje ezen biztosítékokat minden szaküzletben vagy elárusítóhelyeinken. Kivánatra prospektust küdünk és minden fevilágosítással szolgálunk. Szabadalom száma 13.319. Egyedülálló monopólium. Előállítja és forgalomba hozza Industrija Tehnick h proizvoda »EMASOR«, ZAGREB, Palmotičeva 29/a/ I. em.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjeli 20—58
Felelős kiadó: Andréa Dezső
A kiadóhivatal elnöke vezeti: Előzetes Ferenc
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80.— dinár (kihordó útján 86 d.n.)
Félévre . . . . . 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
zslai svakodnevno Megjelentik napon'a Post.čel'ovni račun — Postacsekiszámia: Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692